

امروز؛ فرصتی برای بازاندیشی و اقدام

طرح نو؛ سردبیر
در جهانی که با سرعتی بی‌سابقه در حال تغییر است، هر روز فرصتی است برای بازاندیشی، یادگیری و اقدام. امروز، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند آن هستیم که با نگاهی عمیق به مسائل پیرامون خود بنگریم و برای ساختن آینده‌ای بهتر، گام‌های مؤثری برداریم. امروز جهان ما دچار چالش‌های اساسی است! مانند:
تغییرات اقلیمی و محیط زیست: تغییرات اقلیمی به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های جهانی تبدیل شده است. افزایش دمای زمین، ذوب یخ‌های قطبی، وقوع سیل‌ها و خشکسالی‌های شدید، همگی نشان‌دهنده‌ی ضرورت اقدام فوری برای حفظ محیط زیست هستند. اگر امروز اقدامی نکنیم، فردا ممکن است خیلی دیر باشد.
نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی: نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در سراسر جهان در حال افزایش است. شکاف بین فقیر و غنی، دسترسی نابرابر به آموزش و بهداشت، و تبعیض‌های ساختاری، باعث شده تا میلیون‌ها نفر در فقر و محرومیت.....

تعیین تکلیف رسمی سرنوشت لیگ ۲۵؛

تعلیق تا

پایان جام جهانی ۲۰۲۶

آذربایجان گردی طرح نو، امامزاده چهار منار تبریز؛

مکانی که

تاریخ، مذهب و فرهنگ تبریز را
به هم گره زده است

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

استاندار آذربایجان شرقی:

مظلومیت شهدای دانش آموز
به صورت حقوقی
مستندسازی شود

در ۶ صفحه

دوشنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۵ سال بیستم شماره ۳۵۲۷ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

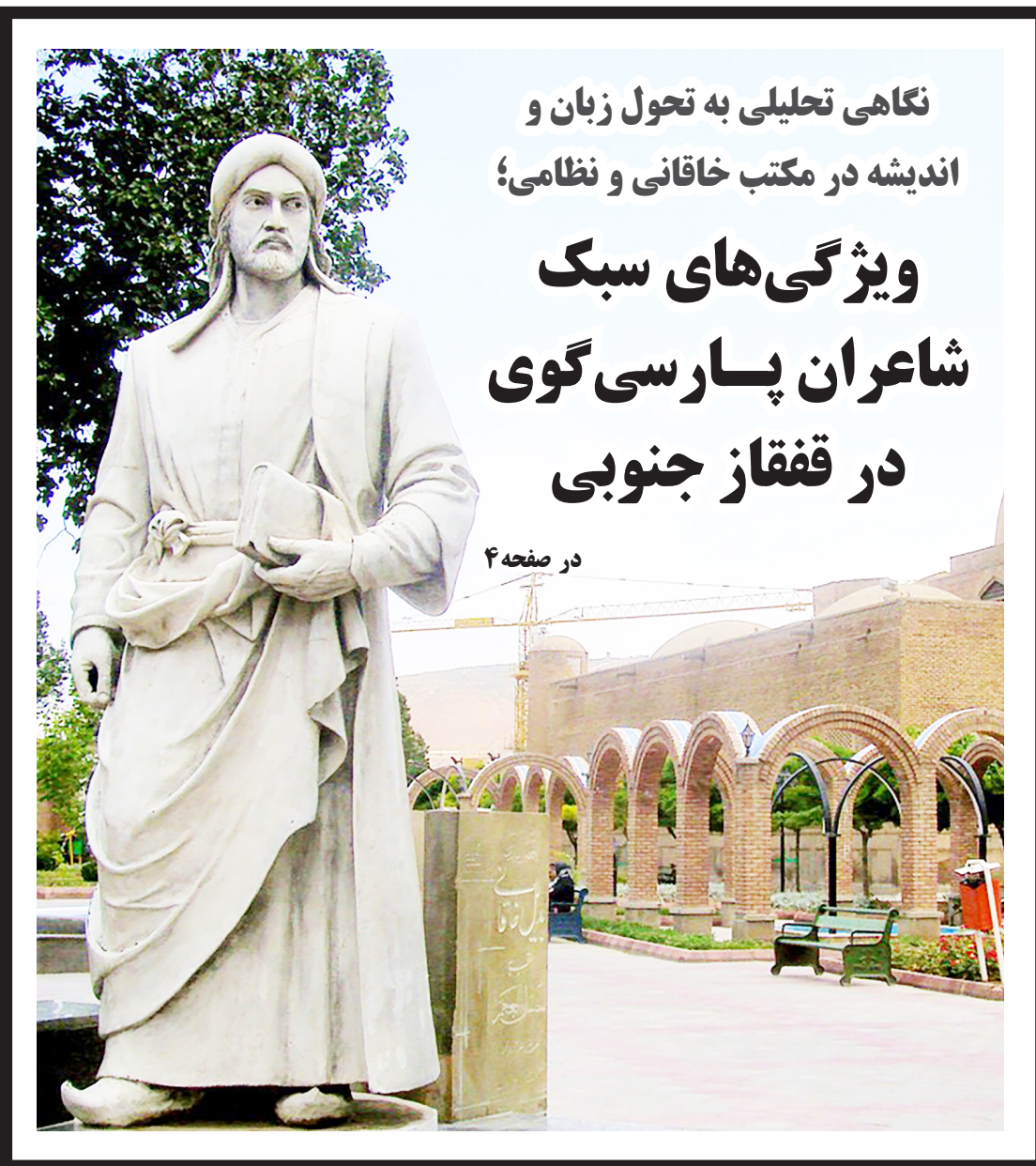
زبان و هویت در گذر تاریخ؛

سفرنامه‌ی «اولیا چلبی» و تحول زبان در آذربایجان

طرح نو؛ سردبیر
از دیرباز، مسئله‌ی دگرگشت زبان در مناطق گوناگون ایران، به ویژه در آذربایجان، یکی از موضوعات مهم و پرچالش در مطالعات تاریخی و زبان‌شناختی بوده است. از زمانی که پژوهش‌های علمی و مستند در خصوص دگرگشت زبان آذربایجان از زبان‌های کهن‌تر به ترکی آذربایجانی آغاز شد، این مبحث به یکی از موضوعات داغ محافل علمی و فرهنگی، خصوصاً در میان اندیشمندان آذربایجانی، تبدیل گردیده است. پژوهشگران متعددی با استناد به شواهد تاریخی، به بررسی علل، عوامل، بازه زمانی و چگونگی این دگرگشت پرداخته‌اند. امروزه، با جمع‌بندی این پژوهش‌ها و تحلیل داده‌های تاریخی، می‌توان قرون دهم تا دوازدهم هجری قمری، همزمان با دوران صفویه، را اوج دوران تحول زبان در آذربایجان دانست. در این مقاله، ضمن مرور تلاش‌های پژوهشگران تاریخ آذربایجان برای معرفی منابع کهن زبانی این منطقه، به بخش‌هایی از سفرنامه اولیا چلبی، سیاح مشهور عثمانی، می‌پردازیم. مشاهدات او در اواسط قرن یازدهم هجری قمری (قرن هفدهم میلادی) از ایران، نکات قابل توجهی را درباره زبان مردم آذربایجان بیان می‌کند.

سفرهای اولیا چلبی به ایران و آذربایجان

اولیا چلبی (۱۰۲۰-۱۰۹۳ ه.ق)، جهانگرد پرآوازه عثمانی، حدود چهل سال از عمر خود را وقف سفر و سیاحت در قلمرو وسیع عثمانی و سرزمین‌های همجوار آن نمود. وی مشاهدات خود را در چندین جلد سفرنامه گردآوری کرده است. این سفرنامه، گنجینه‌ای از اطلاعات در خصوص تاریخ، جغرافیا، فرهنگ، آداب و رسوم مناطق مختلف به شمار می‌رود. اولیا چلبی در نگارش اثر خود، علاوه بر مشاهدات عینی، از مکتوبات و روایات.....

نگاهی تحلیلی به تحول زبان و اندیشه در مکتب خاقانی و نظامی؛ ویژگی‌های سبک شاعران پارسی‌گوی در قفقاز جنوبی

در ۴ صفحه

نبرد و ایستادگی در سه جبهه

نیاید با اسلام بنا به بر مذاکرات یا دشمن، تصور شود که حضور در خیابان‌ها لازم نیست، بلکه اگر بر فرض، صورتاً نوبت دور سکوت صحنه نبرد نظامی رسیده باشد، وظیفه آحاد مردمی برای حضور در محلات، سنگین‌تر از قبل است.

بهرمنگول افشارستانی

۳۰۵/۱۷۰

۱۴۰۵

جمهوری اسلامی ایران

سر مقاله

امروز؛ فرصتی برای بازاندیشی و اقدام

طرح نو؛ سردبیر
در جهانی که با سرعتی بی‌سابقه در حال تغییر است، هر روز فرصتی است برای بازاندیشی، یادگیری و اقدام. امروز، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند آن هستیم که با نگاهی عمیق به مسائل پیرامون خود بنگریم و برای ساختن آینده‌ای بهتر، گام‌های مؤثری برداریم. امروز جهان ما دچار چالش‌های اساسی است! مانند: تغییرات اقلیمی و محیط زیست؛ تغییرات اقلیمی به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های جهانی تبدیل شده است. افزایش دمای زمین، ذوب یخ‌های قطبی، وقوع سیل‌ها و خشکسالی‌های شدید، همگی نشان‌دهنده ضرورت اقدام فوری برای حفظ محیط زیست هستند. اگر امروز اقدامی نکنیم، فردا ممکن است خیلی دیر باشد. نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی؛ نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در سراسر جهان در حال افزایش است. شکاف بین فقیر و غنی، دسترسی نابرابر به آموزش و بهداشت، و تبعیض‌های ساختاری، باعث شده تا میلیون‌ها نفر در فقر و محرومیت به سر ببرند. امروز، زمان آن است که برای کاهش این نابرابری‌ها چاره‌ای بیابیم.

بحران‌های سیاسی و امنیتی: در بسیاری از نقاط جهان، بحران‌های سیاسی و امنیتی باعث بی‌ثباتی و ناامنی شده‌اند. جنگ‌ها، درگیری‌های داخلی و تروریسم، نه تنها جان انسان‌ها را تهدید می‌کنند، بلکه توسعه‌ی پایدار را نیز به خطر می‌اندازند. امروز، نیازمند دیپلماسی و همکاری بین‌المللی برای حل این بحران‌ها هستیم.

اما در برابر این چالش‌های اساسی، فرصت‌هایی هم برای جبران مافات، پیشرفت و بهبود زندگی بشریت پیش رو داریم! از جمله:

پیشرفت‌های فناوری: امروز، فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و انرژی‌های تجدیدپذیر، فرصت‌های بی‌شماری برای بهبود زندگی انسان‌ها فراهم کرده‌اند. این فناوری‌ها می‌توانند به حل بسیاری از چالش‌های جهانی، از جمله تغییرات اقلیمی و نابرابری‌های اجتماعی، کمک کنند.

آگاهی فزاینده عمومی: امروز، دسترسی به اطلاعات و آگاهی عمومی نسبت به مسائل جهانی به طور بی‌سابقه‌ای افزایش یافته است. شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های دیجیتال، مردم را قادر ساخته‌اند تا صدای خود را به گوش جهانیان برسانند و برای تغییرات مثبت بسیج شوند.

همکاری بین‌المللی: امروز، بیش از هر زمان دیگری، نیازمند همکاری بین‌المللی برای حل چالش‌های جهانی هستیم. سازمان‌های بین‌المللی، دولت‌ها و جامعه مدنی می‌توانند با همکاری یکدیگر، راه‌حل‌های مؤثری برای مسائل جهانی ارائه دهند.

و در نهایت باید گفت که برای رسیدن به یک زندگی پیشرفته و مدرن، فارغ از مشکلات زیست محیطی و فارغ از تبعیض و نگرانی، راه‌کارهایی داریم! همانند: اقدام فوری برای محیط زیست؛ امروز، زمان آن است که هر یک از ما مسئولیت خود را در قبال محیط زیست بپذیریم. کاهش مصرف انرژی، استفاده از منابع تجدیدپذیر، و حمایت از سیاست‌های زیست‌محیطی، از جمله اقداماتی است که می‌توانیم انجام دهیم.

ترویج عدالت اجتماعی: امروز، باید برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی تلاش کنیم. حمایت از آموزش و بهداشت برای همه، ایجاد فرصت‌های شغلی، و مبارزه با تبعیض‌های ساختاری، از جمله راه‌کارهای ضروری هستند.

تقویت دیپلماسی و همکاری: امروز، نیازمند تقویت دیپلماسی و همکاری بین‌المللی برای حل بحران‌های سیاسی و امنیتی هستیم. گفت‌وگو، مذاکره و همکاری، می‌توانند به جای درگیری و خشونت، راه‌حل‌های پایدار ارائه دهند.

امروز، فرصتی است برای بازاندیشی و اقدام. در جهانی که با چالش‌های بزرگی روبرو است، هر یک از ما می‌توانیم نقشی در ساختن آینده‌ای بهتر ایفا کنیم. با اقدام فوری برای محیط زیست، ترویج عدالت اجتماعی، و تقویت همکاری‌های بین‌المللی، می‌توانیم بر چالش‌های امروز غلبه کرده و فرصت‌های فردا را به واقعیت تبدیل کنیم. امروز، زمان آن است که دست به کار شویم و برای آینده‌ای روشن‌تر تلاش کنیم.

رتبه سوم آذربایجان شرقی در تولید سیست و بیوماس آرتمیا در کشور

تکثیر آرتمیا را دارند. نوروزی اظهار کرد: صنعت آبی پروری جهان در سال ۲۰۲۰ در حد ۲۰۰۰ تن سیست آرتمیا در آبی پروری تولید و مصرف کرده که ۲۰۰ میلیون دلار درآمد زائی داشته است که این درآمد وابسته به تولید و پرورش آرتمیا است که در همین راستا ایران می‌تواند در تولید این موجود آبی نقش بسزایی در ایجاد اشتغال داشته باشد.

به نقل از روابط عمومی سازمان جهادکشاورزی استان، در روز شنبه ۲۹ فروردین، وی تاکید کرد: از ۴۰ تن سیست خشک مورد نیاز ایران در تغذیه انواع آبزیان به خصوص میگو، به میزان ۸۵ درصد وارداتی است که با بهره‌برداری از طرح‌های در دست اجرا و برنامه‌های توسعه‌ای برای ارتقای جایگاه استان، علاوه بر اینکه بخش زیادی از سیست و بیومس آرتمیا مورد نیاز کشور تامین می‌شود، گام مؤثری در راستای ترمیم چشم انداز آبی منطقه و افزایش گردشگری و اشتغال‌زایی مجدد برای استان خواهد بود.

نوروزی با اشاره به اینکه در حال حاضر هر کیلو سیست (تخم) آرتمیا در دنیا ۱۰۰ تا ۱۵۰ دلار ارزش گذاری شده است، گفت: این در حالی است که اراضی حاشیه دریاچه ارومیه با اجرای طرح‌های پرورشی در استان آذربایجان شرقی ظرفیت بسیاری بالایی برای تولید و

مهم پرورش آرتمیا در کشور محسوب می‌شود. وی ادامه داد: آرتمیا به‌عنوان یک سخت پوست ریز آبی، نقش کلیدی در صنعت تکثیر و پرورش ماهیان و میگو داشته و ارزش اقتصادی بالایی در بازار داخلی و بین‌المللی دارد.

طرح نو؛ گروه اقتصاد سرپرست مدیریت شیلات و امور آبزیان سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی گفت: آرتمیا اصلی‌ترین محصول استراتژیک صنعت پرورش آبزیان این استان است که رتبه سوم در تولید سیست و بیوماس آرتمیا در کشور از آن خود کرده است.

عزیز نوروزی در گفت‌وگو با خبرنگاران با اعلام این مطلب گفت: در استان آذربایجان شرقی، مقدار تولید بیومس آرتمیا ۹ هزار و ۵۱۰ کیلوگرم و سیست آرتمیا ۲۷۰ کیلوگرم بوده و در مجموع ۹ هزار و ۹۸۰ کیلوگرم در سال ۱۴۰۴ تولید سیست و بیوماس آرتمیا داشتیم.

وی با بیان اینکه آذربایجان شرقی با تولید ۹۹۸ تن سیست و بیوماس آرتمیا موفق شده رتبه سوم کشور را در این بخش کسب کند که نشان از رشد قابل توجه ظرفیت‌های تولیدی آبزیان در شمال غرب کشور دارد افزود: آذربایجان شرقی با داشتن شرایط اقلیمی مناسب و منابع آبی ویژه، یکی از قطب‌های

دین در آذربایجان شوروی؛ میان «خدا» و «ک‌گ‌ب»

میرمحسن حکیم‌زاده، که او نیز دانش‌آموخته مشهد و نجف بود، به ریاست اداره روحانیت انتخاب شد. وی که در سال ۱۹۲۸ دستگیر و کتابخانه‌اش توسط نهادهای سیاسی مصادره شده بود، پس از مرگ استالین و برگزاری کنگره بیستم حزب کمونیست، کوشید از آزادسازی نسبی جامعه استفاده کرده و برای افتتاح مساجد جدید، پخش اذان از مناره‌ها و ساخت مدارس دینی جدید فشارهای دیپلماتیک وارد کند.

حکیم‌زاده شخصیتی به شدت پایبند به اصول فقهی بود. در رویدادی قابل تأمل در سپتامبر ۱۹۵۸، پس از مرگ محمود علی‌اف، وزیر امور خارجه جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان، همسر وی از حکیم‌زاده خواست تا نماز میت را اقامه کند. اما از ترس عواقب سیاسی آوردن جسد یک مقام ارشد حزب به مسجد، درخواست اقامه «نماز غیابی» (بدون حضور پیکر) را مطرح کرد. حکیم‌زاده با قاطعیت این مصلحت‌اندیشی سیاسی را رد کرد و پاسخ داد که اقامه نماز میت بدون حضور جسد از نظر شرعی غیرممکن است.

را در یک سفر ۳۴ روزه (از ۲۲ مه تا ۲۶ ژوئن ۱۹۲۵) به ایران اعزام کرد. او در مساجد تبریز، تهران، قم و مشهد سخنرانی کرد و با محمدرضا شاه پهلوی دیدار داشت؛ دیداری که استپان یملیانف، کمیسر امنیت دولتی آذربایجان، گزارش مخفیانه ۲۲ صفحه‌ای از آن را مستقیماً به مسکو ارسال کرد.

با این حال، این استراتژی تسامح تداوم نیافت. اندکی پس از جنگ و با روی کار آمدن سیاست‌های ایدئولوژیک آندری ژدائف (دبیر کمیته مرکزی)، کارزار مسکو علیه مذهب از سر گرفته شد. تا اواخر دهه ۱۹۴۰، وزارت امنیت دولتی نظارت همه‌جانبه بر روحانیون را احیا کرد. در سال ۱۹۵۵، آناتولی گوسکوف، رئیس ک‌گ‌ب آذربایجان، گزارش مفصلی از پرونده موسوم به «اسلام‌گرایان» به مسکو فرستاد و افزودی چون میر محمد کاظموف و ملا حسین تیموروف را به اتهام «جاسوسی و ارتباط با اطلاعات ایران» (که در عمل تنها وارد کردن غیرقانونی جزوات مذهبی بود) تحت پیگرد قرار داد.

پس از درگذشت آقا علیزاده در سال ۱۹۵۴،

رویکردی مدارجویانه‌تر در قبال مذهب اتخاذ کرد. این چرخش کاملاً پراگماتیک بود؛ مقامات برای بسیج ارتش، جمع‌آوری کمک‌های مالی برای جنگ و صدور فراخوان جهانی برای «جهاد علیه نازیسم» به حمایت رهبران مذهبی نیاز داشتند. نمونه بارز آن، فراخوان سال ۱۹۴۴ شیخ‌الاسلام آخوند آقا علیزاده خطاب به مسلمانان جهان بود.

در سال‌های نخست جنگ، گزارش‌های اطلاعاتی نشان می‌داد که سربازان تازه‌نفس پیش از اعزام به جبهه با قرآن بدرقه می‌شوند و دعاهای «ضدگلوله» در آستر لباس آن‌ها دوخته می‌شود. با توجه به نیاز مبرم ارتش، کمیساریای امنیت دولتی هیچ دخالتی در این رویه‌ها نکرد و مسکو برای نشان دادن چهره‌ای غیرآتیستی به مرزهای جنوبی، نهادهای مذهبی رسمی از جمله «اداره روحانیت مسلمانان ماوراءقفقاز» را در ۱۴ آوریل ۱۹۴۴ در باکو احیا نمود.

ریاست این اداره بر عهده آخوند ملا آقا علیزاده بود؛ روحانی روشنفکری که در حوزه‌های علمیه بغداد و نجف تحصیل کرده بود. مسکو برای گسترش نفوذ خود در شرق مسلمان، وی

طرح نو؛ جمیل حسینی در دوران اتحاد جماهیر شوروی، از جمله در [جمهوری] آذربایجان، حیات دینی به‌ویژه اسلام و پیروان آن، دوره دراماتیک و دشواری را پشت سر گذاشت. طی ۵۰ سال پایانی حاکمیت شوروی، نبردی آشکار و پنهان برای کنترل مذهب میان «ک‌گ‌ب» و «...» در جریان بود؛ نبردی که در آن، طبق ایدئولوژی کمونیستی، نام ک‌گ‌ب همواره با حروف بزرگ و کلمه ... در گفت‌مان رسمی اغلب با حروف کوچک نوشته می‌شد.

در دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰، ماشین تبلیغات آتیستی (خداسازی) در سراسر اتحاد جماهیر شوروی از جمله آذربایجان به شدت گسترش یافت. سرکوب مذهب و روحانیون در آذربایجان بسیار پیش‌تر از سال ۱۹۳۷ (سال سرکوب‌های دسته‌جمعی استالین) آغاز شده بود. در این دوره، محققان برجسته اسلامی دستگیر، تبعید و اعدام شدند و نهادهای مذهبی شامل کلیساها و کنیسه‌های مرکز باکو نیز تخریب یا تغییر کاربری یافتند.

با آغاز جنگ جهانی دوم، رهبری شوروی

سیاست

ترکیه «گریدور میانی» را به عنوان جایگزین تنگه هرمز ترویج می‌کند

گمرکی پیچیده، هنوز راهی است «که همه به آن نیاز دارند، اما عده کمی استفاده از آن را انتخاب می‌کنند.» از منظر ژئوپلیتیک نیز چالش‌هایی وجود دارد. طرح TRIPP با دور زدن ایران، آسیب‌پذیر است. روسیه نیز که کنترل سنتی بر قفقاز داشته، زنگ خطر را به صدا درآورده است. ولادیمیر پوتین اخیراً هشدار داد که چرخش تجارت ارمنستان به سمت اروپا ممکن است مسکو را به کاهش عرضه گاز به این کشور وادارد.

با این وجود، اهمیت لجستیکی ترکیه غیرقابل انکار است. روزانه ۳.۵ میلیون بشکه نفت از بسفر و ۱.۲ میلیون بشکه از خط لوله باکو-جیحان عبور می‌کند. همچنین بازگشایی خط لوله کرکوک-جیحان (با ظرفیت ۲۵۰ هزار بشکه) و احتمال احیای خط لوله ترانس‌خزر برای انتقال ۱ تریلیون فوت مکعب گاز آسیای مرکزی به اروپا، موقعیت ترکیه را تقویت می‌کند.

با تمام این تفاسیر، اقتصاددانان هشدار می‌دهند که جایگزینی سریع مسیرهای زمینی با تنگه هرمز در کوتاه‌مدت خیلیی خام است. آینده TRIPP علاوه بر زیرساخت، به شدت به سیاست وابسته است؛ تجربه پروژه‌های قبلی در قفقاز (مانند برج ترامپ در باکو) که در میان اتهامات فساد متوقف شد، نشان می‌دهد که تحقق این رویای لجستیکی با موانع جدی روبه‌روست. منبع: روزنامه فایننشال تایمز

بن‌علی ییلدیریم، نخست‌وزیر پیشین، در این باره تصریح کرد: «تجارت اروپا-آسیا سالانه حدود ۳ تریلیون دلار است که ۹۰ درصد آن از طریق دریا انجام می‌شود و حدود ۴۰ روز زمان می‌برد. اما کریدور میانی که چین را از طریق قفقاز و ترکیه به اروپا متصل می‌کند، می‌تواند این زمان را به ۱۲ تا ۱۵ روز کاهش دهد.»

مقامات اروپایی نیز از این طرح استقبال کرده‌اند؛ کمیسر اتحادیه اروپا، توسعه کریدور میانی را یک «تغییردهنده بازی» خواند. در حال حاضر دو پروژه در مرکز چشم‌انداز آنکارا قرار دارند: نخست «جاده توسعه» از مسیر عراق که نیاز به میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری دارد، و دوم توسعه «کریدور میانی» که محور اصلی آن طرح TRIPP است.

طرح TRIPP یک مسیر جاده‌ای و ریلی تحت حمایت آمریکا است که ترکیه و جمهوری آذربایجان را از طریق ارمنستان به یکدیگر متصل می‌کند. شرکت‌های ساختمانی ترکیه نظیر «کالیون» از هم‌اکنون کارهای اجرایی و توسعه خطوط ریلی در سمت جمهوری آذربایجان و ترکیه را آغاز کرده‌اند.

ییلدیریم معتقد است با تکمیل این پروژه، حجم تجارت کریدور میانی می‌تواند از ۵ میلیون تن به ۲۰ میلیون تن در سال افزایش یابد. اما بانک جهانی مورگان هشدار می‌دهد که این مسیر به دلیل گذرگاه‌های کند دریای خزر و رویه‌های

جهانی درهای جدیدی را به روی کشور ما باز خواهد کرد.» قلمرو ترکیه که از درگیری مستقیم در جنگ اوکراین و مناقشات خلیج فارس اجتناب کرده، عملاً به یک منطقه ترازیت تبدیل شده است. ماه گذشته، با محدود شدن حریم هوایی در شمال و جنوب، پروازهای تجاری میان اروپا و آسیا مستقیماً از فراز آسمان ترکیه هدایت شدند.

طرح نو؛ گروه سیاست جان پل رتیون: ترکیه امیدوار است گذرگاه مرزی «علیجان» در مرز با ارمنستان به زودی به یک تقاطع حیاتی در تجارت جهانی تبدیل شود. اوایل سال جاری، مقامات نصب سیستم‌های مورد نیاز برای پردازش گذرنامه‌ها را در این مرز که ۳۲ سال بسته بوده است، آغاز کردند.

این اقدام می‌تواند یک مسیر تجاری حیاتی برای اتصال آسیا به اروپا را باز کند. این پروژه که به عنوان بخشی از برنامه‌های صلح ارمنستان و جمهوری آذربایجان مورد حمایت رئیس‌جمهور آمریکا قرار گرفته، عنوان پرطمطراق «مسیر ترامپ برای صلح و رفاه بین‌المللی» (TRIPP) را یکم می‌کشد.

ریسک‌های ژئوپلیتیک در این منطقه بسیار بالاست. بازگشایی نهایی مرز ارمنستان، بخشی از تلاش‌های آنکارا برای تثبیت موقعیت ترکیه به عنوان یک قطب تجاری امن برای جریان کالا و انرژی است؛ جریان‌هایی که از نقاط بحرانی، به‌ویژه تنگه هرمز که در معرض تهدید جنگ قرار دارد، به اجبار منحرف شده‌اند.

از ژوئن گذشته که تهران ایده بستن تنگه هرمز را مطرح کرد، آنکارا بازاریابی ترکیه به عنوان یک کریدور جایگزین و بایئات را شدت بخشیده است. این تلاش‌ها با اختلال در مسیرهای سنتی از طریق روسیه، ایران، دریای سرخ و خلیج فارس به دلیل درگیری‌ها و تحریم‌ها، توجیه عملی و اقتصادی بیشتری پیدا کرده است.

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، با تأکید بر اینکه ترکیه به عنوان جزیره ثبات و یک پناهگاه امن برجسته است، گفت: «مذاکرات بر سر جایگزین‌های امن‌تر برای خطوط انتقال انرژی آغاز شده است. ما باور داریم که این بحران

خلیج فارس به دلیل درگیری‌ها و تحریم‌ها، توجیه عملی و اقتصادی بیشتری پیدا کرده است.

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، با تأکید بر اینکه ترکیه به عنوان جزیره ثبات و یک پناهگاه امن برجسته است، گفت: «مذاکرات بر سر جایگزین‌های امن‌تر برای خطوط انتقال انرژی آغاز شده است. ما باور داریم که این بحران

گزارش

تعیین تکلیف رسمی سرنوشت لیگ ۲۵:

تعلیق تا پایان جام جهانی ۲۰۲۶

طرح‌نو؛ گروه ورزش سازمان لیگ به صورت رسمی، تعطیلی مسابقات لیگ برتر تا پایان جام جهانی ۲۰۲۶ را اعلام کرد. مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران در مسیر برگزاری دیدارهای هفته بیست‌وسوم بود که جنگ ۴۰ روزه آغاز شد و برگزاری رقابت‌ها به حالت تعلیق در آمد. پس از وقوع این شرایط، گمانه‌زنی‌های پُرشماری درباره سرنوشت لیگ بیست‌وپنجم انجام پذیرفت و در این بین، جلساتی هم به صورت مجازی و حضوری با حضور مسئولان فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ و مدیران عامل باشگاه‌ها برگزار شد تا درباره چگونگی تعیین تکلیف برگزاری مسابقات بیست‌وپنجم تصمیم‌گیری شود.

مسئولان فدراسیون با توجه به در پیش بودن جام جهانی ۲۰۲۶، اولویت‌شان توجه به برنامه‌های آماده‌سازی تیم ملی بود و همین مسئله باعث شد تا احتمال معوق‌شدن رقابت‌های لیگ برتر به پس از جام جهانی ۲۰۲۶ بیش از پیش مطرح شود. در شرایطی که قرار بود در هفته جدید، سرنوشت مسابقات باشگاهی رسماً مشخص شود، سرانجام دقیقی قبل، سازمان لیگ با انتشار اطلاعیه‌ای، وضعیت برگزاری مسابقات لیگ بیست‌وپنجم را مشخص کرد و گمانه‌زنی‌های انجام شده در روزهای گذشته را تایید نمود.

ادامه لیگ ۲۵، پس از جام جهانی ۲۰۲۶

سازمان لیگ در اطلاعیه خود با اعلام خبر تعویق

مسابقات لیگ برتر به پس از پایان جام جهانی ۲۰۲۶ عنوان کرد: «با آغاز جنگ تجاوزکارانه علیه کشورمان، مدیران سازمان لیگ جلسه‌های متعددی با مدیران عامل باشگاه‌ها برگزار کردند که با در نظر گرفتن همه جوانب از جمله شرایط کشور و باشگاه‌ها، حفظ سلامت بازیکنان و پیشگیری از آسیب‌های احتمالی ناشی از برگزاری فشرده مسابقات باقی‌مانده، سازمان لیگ فوتبال پس از کارشناسی‌های صورت گرفته تصمیم به تعلیق برگزاری مسابقات لیگ برتر تا پایان بازی‌های تیم ملی کشورمان در جام جهانی گرفت. به این ترتیب

فرصت کافی در اختیار باشگاه‌های لیگ برتر قرار دارد تا آماده‌سازی مناسبی برای حضور در ادامه رقابت‌های بیست‌وپنجمین دوره لیگ برتر داشته باشند. مسئولان سازمان لیگ در شرایطی تصمیم گرفتند تا سکوت خود درباره سرنوشت لیگ بیست‌وپنجم را بشکنند و به صورت رسمی درباره این موضوع موضع‌گیری داشتند که در اتفاقی جالب‌توجه، در اطلاعیه صادر شده از سوی این سازمان، اشاره‌ای به وضعیت جام حذفی نشده و به نظر می‌رسد که این رقابت‌ها هم پس از پایان جام جهانی ۲۰۲۶ پیگیری خواهد شد. نکته ویژه آنکه انتظار می‌رود با توجه به تعلیق پیکارهای لیگ برتر، به‌زودی میثی‌کمپ‌های تیم ملی با حضور بازیکنان داخلی و در غیاب لژیونرها آغاز شود.

سکوت درباره تعیین نمایندگان ایران در آسیا؟

کنفدراسیون فوتبال آسیا تا روز دهم خردادماه برای معرفی «+۱» نماینده ایران در فصل آتی لیگ نخبیگان و یک نماینده ایران در سطح دوم لیگ قهرمانان فرصت داده است. همین مسئله باعث شده

هیت ووشو آذربایجان شرقی همچنان برتر و مدال آور

افزود: ما ادارات ورزشی عوامل اجرا کننده قوانین وزارت ورزش و جوانان هستیم و در این راه به هیچ وجه نمی توانیم تخطی کنیم.معاون امور ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان اذعان داشت: بر اساس قانون تمامی سالن های ورزشی فعال حاکمیتی در شهر ها باید از طریق مزایده در اختیار متقاضیان واجد شرایط و در صورت برنده شدن در اختیار فرد برنده گذاشته شود با اینکه بیشتر هیات های ورزشی بر این باور هستند که این روال باید به نفع هیئت های ورزشی باشد ولی متأسفانه قانون

به این شکل نیست و ما باید مجری قانون باشیم. در این جلسه ابراهیمی گزارشی از عملکرد هیئت ووشو استان از قبیل تعداد اعزام ها به مسابقات کشوری، کسب عنوان قهرمانی تیم پسران و کسب مقام سوم تیم دختران ووشو استان، میزان هزینه ها و درآمد های هیئت و همچنین بدهی ها در یک سال گذشته ارائه کرد و همچنین از زحمات کلیه مسئولین ورزش استان، شهرستان تبریز، شهرداری تبریز و روسای هیئت های شهرستانی و کلیه ووشوکاران استان تشکر کرد.

تا بحث تعیین تکلیف سهمیه‌های آسیایی پیش از پایان لیگ بیست‌وپنجم مطرح شود. با این وجود، سازمان لیگ در اطلاعیه امروز خود نسبت به این مسئله اشاره نکرده است؛ هر چند که پیشتر گفته می‌شد که احتمالاً برحسب شرایط کنونی جدول، سهمیه‌ها تقسیم خواهند شد که اگر این مسئله رسماً مورد تایید تیم مدیریتی فدراسیون قرار گیرد، استقلال مستقیماً سهمیه حضور در مرحله گروهی لیگ نخبیگان را به‌دست خواهد آورد، تراکتور راهی مرحله انتخابی این رقابت‌ها می‌شود و سپاهان هم به عنوان تیم سوم جدول سهمیه حضور در فصل آینده مسابقات لیگ قهرمانان آسیا ۲۱ را کسب می‌کند.

سرنوشت نامعلوم جام حذفی؛ یثی کمپ‌ها در راه هستند

مسئولان سازمان لیگ در شرایطی تصمیم گرفتند تا سکوت خود درباره سرنوشت لیگ بیست‌وپنجم را بشکنند و به صورت رسمی درباره این موضوع موضع‌گیری داشتند که در اتفاقی جالب‌توجه، در اطلاعیه صادر شده از سوی این سازمان، اشاره‌ای به وضعیت جام حذفی نشده و به نظر می‌رسد که این رقابت‌ها هم پس از پایان جام جهانی ۲۰۲۶ پیگیری خواهد شد. نکته ویژه آنکه انتظار می‌رود با توجه به تعلیق پیکارهای لیگ برتر، به‌زودی میثی‌کمپ‌های تیم ملی با حضور بازیکنان داخلی و در غیاب لژیونرها آغاز شود.

یادداشت

تعطیلی لیگ‌های فوتبال در سایه جنگ؛

سکوت استادیوم‌ها و پژواک روح مردم

طرح‌نو؛ مریم دالائی قدیم در روزهایی که آتش جنگ بار دیگر شعله‌ور می‌شود، نخستین صداهایی که خاموش می‌شوند، فریاد شادی مردم در استادیوم‌هاست. فوتبال، ورزشی که سال‌هاست مرزهای طبقاتی، زبانی و فرهنگی را درنوردیده، ناگهان زیر سایه‌ای سنگین از ناامنی و اندوه فرو می‌رود. تعطیلی لیگ‌های فوتبال در چنین شرایطی، تنها توقف یک رقابت ورزشی نیست؛ بلکه سکوتی است که به روح جامعه سرایت می‌کند.

ورزش؛ پناهگاهی برای امید

برای میلیون‌ها نفر در سراسر جهان، فوتبال نه تفریح، بلکه بخشی از معنا و امید روزمره است. در روزهایی که اقتصاد و سیاست فشار می‌آورند، بسیاری با ۹۰ دقیقه فوتبال به دنیایی دیگر پناه می‌برند؛ دنیایی که در آن هنوز عدالت، شجاعت و تلاش معنا دارند. وقتی لیگ‌ها تعطیل می‌شوند، این پناهگاه نیز از دست می‌رود. نبود بازی‌ها، نبود هیجان و انتظار، حس یکنواختی و بی‌رویی را در جامعه تقویت می‌کند.

بازیکنان بدون زمین، مردم بدون تریبون

برای بازیکنان نیز این تعطیلی تنها از دست رفتن رقابت نیست؛ بلکه توقف جریان زندگی است. تمرینات ناقص، اضطراب آینده شغلی، و از همه مهم‌تر نگرانی از سرنوشت خانواده و هواداران، فشار مضاعفی بر آن‌ها وارد می‌کند. فوتبال همیشه بیش از یک بازی بوده است؛ ابزاری برای ابراز جمعی احساسات، برای فریاد زدن، گریه کردن و متحد شدن. با خاموشی ورزشگاه‌ها، یکی از آخرین تریبون‌های احساس مردم نیز بسته می‌شود.

تأثیر روانی در جامعه

جامعه‌شناسان بارها از نقش «احساس تعلق» در سلامت روان جمعی سخن گفته‌اند. فوتبال دقیقاً همین نقش را ایفا می‌کند: حس تعلق به تیمی، شهری، یا پرچمی مشترک. با توقف مسابقات، این انرژی اجتماعی از بین می‌رود و جای خود را به اضطراب، خشم خاموش و بی‌انگیزگی می‌دهد. در بسیاری از مناطق جنگ‌زده، مردم به‌جای بحث در مورد ترکیب تیم یا گل‌های زیبا، صبح خود را با اخبار انفجارها آغاز می‌کنند.

فوتبال پس از آتش‌بس؛ امیدی که باید زنده بماند

تجربه تاریخی نشان می‌دهد که پس از جنگ‌ها، آغاز دوباره مسابقات فوتبال می‌تواند نشان بازگشت زندگی باشد. وقتی توپ دوباره در زمین می‌غلتد، پیام روشنی دارد: زندگی همچنان ادامه دارد. درست همان‌طور که در بوسنی، عراق، یا اوکراین، بازگشت فوتبال نمادی از بازسازی روح جمعی بود. در پایان باید گفت، تعطیلی لیگ‌ها در زمان جنگ اجتناب‌ناپذیر است، اما نباید اجازه داد که روح فوتبال خاموش بماند. بازی‌ها شاید متوقف شوند، اما رؤیای بازگشت به زمین باید زنده بماند زیرا همان‌طور که یکی از مربیان بزرگ گفته بود: «تا وقتی توپ می‌چرخد، امید هنوز زنده است.»

طرح‌نو؛ یونس نهاری

جلسه هم اندیشی و پایان سال ۱۴۰۴ روسای هیئت ووشو آذربایجان شرقی با حضور جبرائیل منصور قربانی معاون ورزشی اداره کل ورزش و جوانان استان، عبدالعلی ابراهیمی رئیس هیئت ووشو، مینا حبیبی آذر نایب رئیس هیئت و همچنین روسای هیئت های شهرستانی در بیست و هفتم فروردین ماه در سالن کنفرانس اداره کل ورزش و جوانان آذربایجان شرقی برگزار شد.جبرائیل منصور قربانی با اشاره به وظایف ادارات ورزش و جوانان

خبر

تعویق مسابقات و مسائل و مشکلات جدید؛

هفت مینِ خطرناک زیر پای فوتبال ایران

طرح‌نو؛ گروه ورزش تصمیم برای برگزاری ادامه لیگ پس از جام جهانی، اگرچه بلاتکلیفی را پایان داد اما با هفت چالش جدی، ابهام‌ها و نگرانی‌های تازه‌ای ایجاد کرده است.

هفت مین خطرناک زیر پای فوتبال ایران سرانجام پس از ۵۰ روز بلاتکلیفی مسئولان سازمان لیگ و فدراسیون فوتبال تصمیم خودشان مبنی بر ادامه لیگ پس از پایان جام جهانی را اعلام کردند. تصمیمی که اگرچه تکلیف باشگاه‌ها و تیم‌ها را روشن کرد اما ابهامات و سوالات زیادی را در ذهن اهالی فوتبال ایجاد کرده که فضای ابهام در آینده را پررنگ‌تر از همیشه کرد. هر چند این تصمیم ابلاغ شده ولی بد نیست به مشکلاتی که این تصمیم برای خود فدراسیون و باشگاه‌ها ایجاد می‌کند نگاهی گذرا داشته باشیم:

۱. اولین مشکل فشرده‌گی بی‌امان لیگ آینده است برگزاری ۳۷ هفته بازی در سالی که جام ملت‌های آسیا هم در پیش است و حداقل یک ماه زمان را به خودش اختصاص می‌دهد، بازی‌های لیگ باشگاه‌های آسیا، جام حذفی و احتمالاً فیفا دی‌های را هم داریم کاری بسیار دشوار است و فشار مضاعفی هم به باشگاه‌ها وارد می‌کند. در حالت بدبینانه برای تیم ملی (خوش‌بینانه برای سازمان لیگ) اگر تیم ملی از مرحله گروهی صعود نکند بازی‌های باقی‌مانده لیگ قبل در بهترین حالت ۱۵ تیر می‌تواند آغاز شود و حداقل یک ماه طول خواهد کشید(هر چهار روز یک بازی). از آنجا که ترکیب اغلب تیم‌ها دچار تغییرات خواهد شد حداقل ۱۵ روز تمرینات پیش فصل نیاز است. یعنی لیگ پنده در بهترین شرایط اوایل شهریور می‌تواند آغاز شود.

۲. هم پوشانی زمانی انجام ۷ هفته باقی‌مانده لیگ قبل با پنجره نقل و انتقالاتی و تمرینات پیش فصل داخلی و خارجی مشکل جدی دیگری است.

لیگ ایران جزیره مستقلی در دنیای فوتبال نیست و بالطبع

به دلیل جذب بازیکن خارجی و لژیونر شدن احتمالی بازیکنان ایرانی این هم پوشانی فرآیند نقل و انتقالات بازیکنان را با مشکلات زیادی مواجه می‌کند. یعنی درست در زمانی که ما در حال برگزاری باقی‌مانده لیگ سال قبل هستیم و لیگ آتی هنوز آغاز نشده، پنجره اکثر قریب به اتفاق دیگر کشورها یا بسته شده یا در حال بسته شدن است و لیگ اکثر قریب به اتفاق دیگر کشورها یا آغاز شده یا در شرف آغاز شدن است. این یعنی ایزوله و بسته شدن لیگ ایران در فصل آینده.

۳. با توجه به شرایط خاص کشور، رکود توریسم شدید، آسیب دیدن بنگاه‌های اقتصادی مالک برخی باشگاه‌ها و قطع (کاهش) جریان درآمدی آنها و افزایش شدید نرخ ارز، در فصل آینده

خبری از پرداخت‌های آنچنانی و بریز و بپاش‌های بی‌رویه نخواهد بود. این به این معنی است که بازیکنان خارجی لیگ احتمالاً قراردادهای خود را ادامه نخواهند داد و بازیکنان داخلی که بتوانند در لیگ‌های دیگر قراردادهایی به ارزش ۲۰۰ هزار دلار یا بیشتر با تیم‌های خارجی داشته باشند (که برای فصل بعد از جام جهانی غیرعادی نیست) لیگ ایران را ترک خواهند کرد. اینجاست که هم پوشانی برگزاری بازی‌های معوقه لیگ قبلی با پنجره تابستانی و تمرینات پیش فصل دیگر تیم‌ها نگهدای این دسته از بازیکنان را برای باشگاه‌ها سخت یا غیرممکن می‌کند.

۴. هیچ مبنای قانونی وجود ندارد که قرارداد فصل قبل بازیکنان تا چه زمانی می‌تواند ادامه پیدا کند و پرداختی به آنها چگونه و به چه میزان باید باشد.

در ادامه هر یک از روسای هیئت‌های شهرستانی حاضر در جلسه انتقادات و پیشنهادات خود را مطرح کرده و خواستار رسیدگی به مشکلات هیئت‌های خود شدند.گفتنی است، در پایان این جلسه از زحمات جبرائیل منصور قربانی در برگزاری با شکوه مسابقات قهرمانی کشور انتخابی تیم ملی ووشو به میزبانی تبریز با لوحی با امضاء امیر صدیقی رئیس فدراسیون ووشو تجلیل به عمل آمد و همچنین با اهداء لوح از تک‌تک روسای هیئت‌های شهرستانی تجلیل به عمل آمد.

قرار داده و از این جهت هم دریافت مجوز حرفه‌ای را مشکل کند.

۶. شاید سخت‌ترین قسمت کار معرفی نمایندگان آسیایی قبل از مشخص شدن وضعیت نهایی جدول باشد.

ظاهرا قرار است فدراسیون برای معرفی نماینده از AFC مهلت بیشتری درخواست کند ولی توجه به این نکته ضروری است که بازی‌های پلی‌آف لیگ نخبیگان از ۲۸ جولای (۶ مرداد) آغاز خواهد شد یعنی زمانی که هنوز بازی‌های باقی‌مانده لیگ‌ها تمام نشده است. بنابراین بعید است AFC کل تقویم مسابقات را به خاطر ما به هم بریزد. پس به ناچار نمایندگان ایران در آسیا باید قبل از اتمام لیگ معرفی شوند.

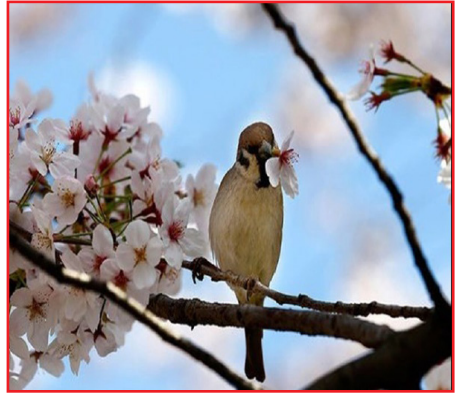
۷. اگر قهرمان و نایب قهرمان لیگ پس از اتمام مسابقات تیم‌هایی غیر از تیم‌های معرفی شده به AFC باشند، تیم‌های حاضر در لیگ به نوعی دچار بحران مشروعیت خواهند شد و عواقب خاص خودش را دارد.

همچنین اعتراضات و نارضایتی باشگاه‌ها و هواداران تیم‌های قهرمان و نایب قهرمان پس از پایان لیگ را به همراه خواهد داشت که حداقل یک سال ادامه دارد. یکی از مدیران فدراسون گفته بود در صورت وقوع چنین سناریویی تیم قهرمان به عنوان نماینده ایران در فصل بعدی قابل توجهی از هزینه‌ها که عمدتاً دستمزد بازیکنان و کادر فنی است باید در سال مالی آینده پرداخت شود در حالیکه مطابق اصل تطابق در حسابداری (هزینه‌های هر دوره از درآمدهای همان دوره) باید در دوره جاری و تحت عنوان بدهی ثبت شود. این موضوع از دو جهت برای ساختار صورت‌های مالی و دریافت مجوز حرفه‌ای مشکل‌ساز است. در دوره مالی جاری حجم بدهی‌های به میزان قابل توجهی افزایش پیدا می‌کند و یکی از شروط دریافت مجوز حرفه‌ای بدتر نشدن وضعیت بدهی‌ها نسبت به دوره قبل است. از طرف دیگر درآمد باشگاه‌ها هیچ ربطی به تعداد بازی ندارد ولی هزینه‌ها نسبت مستقیم با تعداد بازی و دستمزد پرداختی دارد. بنابراین باشگاه‌ها در فصل آینده با فشار نقدینگی شدید، احتمالاً استقراض در پرداخت هزینه مالی می‌شوند که این هزینه‌ها باید در سال مالی بعد ثبت شوند که این موضوع می‌تواند سود و زیان باشگاه‌ها و جریان نقدینگی آنها را تحت تأثیر منفی

۵. سال مالی باشگاه‌ها برای تطبیق با فصل مسابقات و الزامات AFC در دوازده ماهه منتهی به پایان خرداد یا تیر ماه خاتمه پیدا می‌کند.

یعنی اینکه باشگاه‌ها باید حساب‌ها را در پایان سال مالی بسته و صورت‌های مالی تهیه کنند. با تعویق بازی‌های بخش قابل توجهی از هزینه‌ها که عمدتاً دستمزد بازیکنان و کادر فنی است باید در سال مالی آینده پرداخت شود در حالیکه مطابق اصل تطابق در حسابداری (هزینه‌های هر دوره از درآمدهای همان دوره) باید در دوره جاری و تحت عنوان بدهی ثبت شود. این موضوع از دو جهت برای ساختار صورت‌های مالی و دریافت مجوز حرفه‌ای مشکل‌ساز است. در دوره مالی جاری حجم بدهی‌های به میزان قابل توجهی افزایش پیدا می‌کند و یکی از شروط دریافت مجوز حرفه‌ای بدتر نشدن وضعیت بدهی‌ها نسبت به دوره قبل است. از طرف دیگر درآمد باشگاه‌ها هیچ ربطی به تعداد بازی ندارد ولی هزینه‌ها نسبت مستقیم با تعداد بازی و دستمزد پرداختی دارد. بنابراین باشگاه‌ها در فصل آینده با فشار نقدینگی شدید، احتمالاً استقراض در پرداخت هزینه مالی می‌شوند که این هزینه‌ها باید در سال مالی بعد ثبت شوند که این موضوع می‌تواند سود و زیان باشگاه‌ها و جریان نقدینگی آنها را تحت تأثیر منفی

سحر بلبل حکایت با صبا کرد

سحر بلبل حکایت با صبا کرد
که عشق روی گل با ما چه‌ها کرد
از آن رنگ رُخم، خون در دل افتاد
وز آن گلشن، به خارم مبتلا کرد
غلامِ همیت آن نازنینم
که کار خیر بی روی و ریا کرد
من از بیگانگان دیگر ننالم
که با من هرچه کرد آن آشنا کرد
گر از سلطان طمع کردم، خطا بود
ور از دلبر وفا جُستم، جفا کرد
خوشش باد آن نسیم صبحگاهی
که درد شب نشینان را دوا کرد
نقابِ گل کشید و زلف سُنبل
گره بندِ قبای غنچه وا کرد
به هر سو بلبل عاشق در افغان
تَنگم از میان، باد صبا کرد
بشارت بر به کوی می فروشان
که حافظ توبه از زهد ریا کرد
وفا از خواجگان شهر با من
کمال دولت و دین بوالوفا کرد
«حافظ»

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب - سردبیر
قرن ششم هجری را باید یکی از دوره‌های درخشان شکل‌گیری «سبک‌های نوآیین» در شعر فارسی دانست؛ دوره‌ای که در منطقه‌ی قفقاز جنوبی که از منظر سیاسی و فرهنگی جزوی از ایران بود، یعنی نواحی آران، شروان و گنجه، گروهی از شاعران برخاستند که با تلفیق سنت‌های ایرانی، اسلامی و محلی، مکتبی تازه در ادبیات فارسی بنا کردند. شاعران برجسته‌ای چون خاقانی شروانی، نظامی گنجوی، فلکی شروانی، مجیرالدین بیلقانی، مهستی گنجوی و... در این منطقه فعال بودند و در آثارشان نشان دادند که این منطقه (جمهوری آذربایجان فعلی) در سده ششم هجری نه‌تنها یک مرکز سیاسی و فرهنگی، بلکه منبع زایش زیبایی‌شناسی تازه در شعر فارسی بوده است.

زمینه تاریخی و فرهنگی

پس از دوره‌ی سلجوقیان، کوچ هنرمندان به نواحی امن‌تر قفقاز جنوبی (آران و شروان) سبب شد که این سرزمین، از تهدیدهای سیاسی شرق ایران مصون بماند و به مرکزی برای علم، فلسفه، عرفان و شعر بدل شود. حکومت‌های محلی چون شروانشاهان و خاندان‌های گنجوی با حمایت از ادب فارسی، محیطی برای شکوفایی استعداد‌های شاعرانه فراهم کردند. در این فرهنگ کاملاً ایرانی، شاعرانی می‌زیستند که زبان فارسی را با واژگان و آهنگ‌های محلی و قفقازی درآمیختند که نتیجه‌ی آن چیزی نبود جز زبانی موزون‌تر و خیال‌انگیزتر! آنچه شاعران این خطه را متمایز می‌کند، عمق فلسفی و انسان‌گرایانه اشعارشان است. نظامی گنجوی در پنج گنج (خمسه) چنان انسانی را تصویر می‌کند که عشق و خرد را در مسیر تحول اخلاقی می‌جوید؛ در حالی که خاقانی، با نگاهی انتقادی و گاه تلخ، جامعه و دین را از منظر عقل و تجربه می‌سنجد. در شعر این شاعران، خودآگاهی فرهنگی و اعتراض اخلاقی جایگاه ویژه دارد. خاقانی با دیدن ویرانی‌ها و ربا‌های زمان خود، زبان را از سطح مدیحه به سطح اندیشه می‌برد و بدین‌گونه شعر فارسی را به مرحله‌ای تازه از بیان اجتماعی

نگاهی تحلیلی به تحول زبان و اندیشه در مکتب خاقانی و نظامی؛

ویژگی‌های سبک شاعران پارسی‌گوی در قفقاز جنوبی

اندیشه و اخلاق وارد کرد.

دیگر شاعران منطقه

در کنار خاقانی و نظامی، شاعرانی چون فلکی شروانی با زبانی نرم‌تر و فلسفی‌تر، و مجیرالدین بیلقانی با گرایش به عرفان و رازورزی، تصویر دیگری از روح زمان ارائه دادند. مهستی گنجوی نیز با رباعیات لطیف خود، صدای زنانه‌ای در این محیط مردسالارانه بود و آذربایجان را به مرکز گفت‌وگوی جنسیتی و فرهنگی بدل کرد.

تأثیر و میراث

مکتب ادبی آذربایجان در قرن ششم، آغازگر سیری بود که بعدها در شعر فارسی کلاسیک ادامه یافت. پیچیدگی معنایی خاقانی الهام‌بخش حافظ شد؛ و نظامی راه را برای مولوی و جامی در تلفیق عرفان و داستان گشود. از این منظر، سبک آذربایجان نه یک رخداد محلی، بلکه مرحله‌ای جهانی در تحول زبان فارسی است.

منابع و پانوشت‌ها:

۱. صفای، ذبیح‌اله. تاریخ ادبیات در ایران، جلد دوم، تهران: فردوس، ۱۳۷۸.
۲. ربیکا، یان. تاریخ ادبیات ایران، ترجمه محمد تقی‌زاده، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۴.
۳. مدرسی، علیرضا. مکتب خاقانی و ساختار پیچیده قصیده فارسی، مجله فرهنگ، شماره ۲۱، ۱۳۹۲.
۴. نظامی گنجوی. خسرو و شیرین، تصحیح وحید دستگردی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۳.
۵. خاقانی شروانی. دیوان خاقانی، به کوشش ضیا موحد، تهران: سخن، ۱۳۹۰.
۶. مینوی، مجتبی. خاقانی و عصر او، تهران: انجمن آثار ملی، ۱۳۴۲.
۷. بهار، ملک‌الشعراء. سبک‌شناسی شعر فارسی، جلد سوم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۲.
۸. صفدری، مریم. زبان شعر نظامی و ریشه‌های سبکی آن در آذربایجان قرن ششم، نشریه پژوهش‌های ادبی، سال ۱۳۹۵.

نزدیک می‌کند.

ویژگی‌های سبکی و زبانی

بر اساس دیدگاه کارشناسان حوزه‌ی زبان و ادب پارسی، چهار ویژگی مهم سبک و زبان شعری این دوره را متمایز از دیگر مناطق ایران می‌کرد:

۱. کثرت‌گرایی واژگانی و ترکیب‌های پیچیده: خاقانی و هم‌روزگاران‌ش از واژگان علمی، فلسفی، پزشکی و دینی بهره می‌بردند. بنابراین شعر آنان نیازمند تأمل است و از خواننده دانشی میان‌رشته‌ای می‌طلبد.
۲. تصویرسازی چندسطحی و نمادین: در آثار نظامی، تصویرها نه‌تنها زیباشناسانه‌اند بلکه حامل معنای عرفانی و روان‌شناختی‌اند. مثلاً عشق در «خسرو و شیرین» به مثابه سفری از خودشناسی تا فنا تصویر می‌شود.
۳. ترکیب عناصر محلی با جهان ایرانی-اسلامی: توصیف کوه‌ها، رودها، بناها و آداب شروان و گنجه با اسطوره‌های ایران باستان درآمیخته است؛ از این رو شعر آنان هم بومی است و هم جهان‌نگر.
۴. استفاده از قالب قصیده و مثنوی به شیوه‌ی نو: در حالی که مرکزهای شرقی ایران بر سبک خراسانی تکیه داشتند، شاعران آذربایجان ساختار قصیده را با

فلسفه و مشاهده شخصی غنی کردند و مثنوی را از روایت‌های خشک حماسی به عرصه رمان‌گونه‌های عاشقانه بردند.

مقام خاقانی شروانی

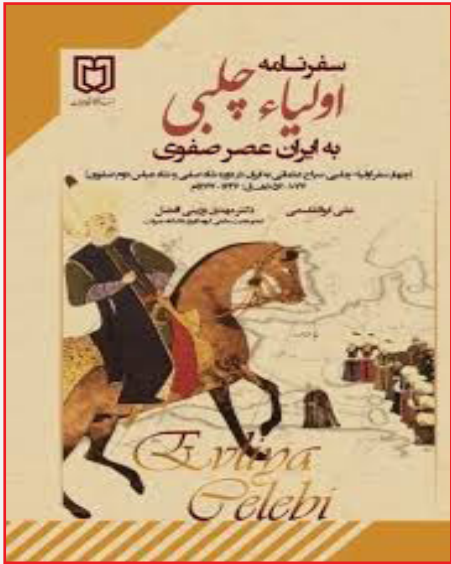
خاقانی را می‌توان روشنفکر معترض زمان خود دانست. قصاید او آمیخته با طنز، تعمق فلسفی و شور دین‌پژوهی است. او به زیبایی از «غربت فکری شاعر» سخن می‌گوید و از تضاد میان ایمان و عقل رنج می‌برد. سبک او از نظر نحوی پیچیده و فشرده است؛ گویی معنا در لایه‌های متعدد پنهان می‌شود تا خواننده را به تفکر وادارد. خاقانی نخستین شاعری بود که رابطه اخلاق و رنج را در شعر فارسی برجسته کرد.

نظامی گنجوی؛ روایت‌گر خرد و مهر

نظامی را باید مؤسس داستان‌پردازی عاشقانه در شعر فارسی دانست. او توانست میان روایت حماسی فردوسی و تغزل لطیف منوچهری پلی برقرار کند. در آثار او، زن نه‌تنها نماد عشق، بلکه مظهر خرد و آگاهی است. این تغییر نگرش، شعر نظامی را از محدوده مدیحه‌گویی بیرون برد و آن را به عرصه

زبان و هویت در گذر تاریخ؛

سفرنامه‌ی «اولیا چلبی» و تحول زبان در آذربایجان

بوده است، اما زبان‌های ایرانی، از جمله میراث پهلوی، هنوز در لایه‌های فرهنگی و ادبی حضور داشته و توسط برخی از اقشار جامعه، خصوصاً در مجالس ادبی و فرهنگی، به کار برده می‌شده است. این موضوع نشان می‌دهد که دگرگشت زبانی یک فرایند تدریجی بوده و در دوره‌های مختلف، همزیستی زبان‌ها امری رایج بوده است.

ب: اشاره به «زبان مغولی» نیز می‌تواند نشان‌دهنده تأثیر زبان ترکی (ترکی کهن یا مغولی) بر زبان مردم و حتی لایه‌های فرهنگی باشد. این تأثیر، به خصوص پس از ورود ترکان به ایران و استقرار حکومت‌های سلجوقی و ایلخانی، قابل انتظار است.

عبارت «قدیم لسانلرد» (از زبان‌های قدیم هستند) که اولیا چلبی به کار می‌برد، می‌تواند به زبان‌های ایرانی کهن‌تر (مانند فارسی میانه یا حتی فارسی باستان) اشاره داشته باشد که در دوران او، بقایایی از آن‌ها در زبان مردم یا در متون فرهنگی زنده بوده است.

زبان فارسی در فرهنگ و ادبیات

بخش دوم گفته اولیا چلبی، که نقل قولی از کمال پاشازاده است، بر اهمیت زبان فارسی در فرهنگ اسلامی و ایرانی تأکید دارد. اگرچه این نقل قول مستقیماً به زبان مردم آذربایجان در زمان او نمی‌پردازد، اما نشان‌دهنده جایگاه بالای زبان فارسی به عنوان زبان علم، ادب و دین در جهان اسلام در آن دوران است. اشاره به احادیث پیامبر اسلام (ص) در خصوص زبان عربی و فارسی، بیانگر تلقی خاصی از این زبان‌ها به عنوان زبان‌های دینی و معنوی است.

این بدان معناست که حتی در مناطقی که زبان گفتاری در حال دگرگشت بوده، زبان فارسی همچنان به عنوان زبان فرهنگ، ادبیات، دیوان‌سالاری و گاهی اوقات زبان دینی و علمی، جایگاه خود را حفظ کرده بود. این امر می‌تواند یکی از عوامل حفظ برخی واژگان و ساختارهای کهن در لایه‌های زبانی و فرهنگی باشد.

سخن می‌گویند. اما شاعران عارف و ندیمان ظریف‌کار، با ظرافت و نزاکت، از زبان پهلوی و مغولی کلماتی را به کار می‌برند که از زبان‌های قدیم هستند. در شهرهای دیگر نیز چنین کلماتی به کار می‌رود. در ادامه، با زبان دهقانی، دری، فارسی، غازی و پهلوی کلماتی را که به کار می‌برند، ثبت خواهد شد. در مورد زبان فارسی، کمال پاشازاده مرحوم در اثر خود به نام «دقایق الحقایق» چنین بیان می‌کند: قال فی تفسیر دیلمی سأل رسول اله صلی اله علیه و سلم عن میکائیل علیه السلام هل یقول اله تعالی شیئا بلغارسیه؟ قال نعم یا رسول اله یقول فی صحف ابراهیم علیه السلام. چه کنم با این مشت خاک ستمکاران خبر آنکه پیام دهم [جز آنکه پیام دهم] و قال النبی علیه السلام من طعن حرکه الغازی فهو کافر باله و قال النبی علیه السلام لسان اهل الجنه العربیه و الفارسیه الدریه»

تحلیل سخنان اولیا چلبی

توصیف اولیا چلبی از زبان مردم نخجوان، دیدگاه جالبی را در مورد وضعیت زبان در آذربایجان قرن هفدهم میلادی ارائه می‌دهد. او به تمایز میان «زبان دهقانی» (زبان عامیانه و روزمره مردم) و زبان «عارفان، شاعران و ندیمان» اشاره می‌کند. این گروه دوم، از کلماتی «قدیم» و برگرفته از زبان‌های «پهلوی و مغولی» استفاده می‌کنند.

این نکته با یافته‌های پژوهشگران در خصوص حضور زبان‌های ایرانی، به ویژه زبان‌های ایرانی میانه مانند پهلوی، در مناطق مختلف ایران، از جمله آذربایجان، همخوانی دارد.

استفاده از عبارت «زبان دهقانی» نشان دهنده وجود زبانی عامیانه و احتمالاً در حال تحول است که زبان گفتاری غالب مردم بوده است. در سوی دیگر، اشاره به استفاده از زبان‌های «پهلوی و مغولی» توسط نخبگان فرهنگی، بیانگر دو پدیده مهم است:

الف: اگرچه زبان ترکی آذربایجانی در حال گسترش

و بخش‌هایی از آن را فاقد اعتبار بدانند. با این حال، مجموعه کامل سیاحتنامه اولیا چلبی، به عنوان یکی از منابع قابل توجه اسلامی در قرن یازدهم هجری و یکی از بزرگترین سفرنامه‌ها به زبان ترکی عثمانی، همچنان مورد توجه پژوهشگران است.

اولیا چلبی دو بار در دوران سلطنت شاه عباس دوم صفوی، در سال‌های ۱۰۵۷ و ۱۰۶۵ هجری قمری (مصادف با اواسط قرن هفدهم میلادی)، به ایران سفر کرد. مشاهدات او از شهرها و روستاهای مختلف ایران، به ویژه منطقه آذربایجان، در سفرنامه‌اش ثبت شده و تصویری از شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ایران در آن دوران ارائه می‌دهد.

سفر اول او به ایران در سال ۱۰۵۷ هجری قمری صورت گرفت.

وی از مسیر ارمنستان و آذربایجان وارد ایران شد و از شهرهای متعددی از جمله نخجوان، ماکو، مرند، تبریز، مراغه، بستان‌آباد، اردبیل، صوفیان، خوی، ایروان، گنجه، شکی، شمشاخ، باکو، شابران، دربند، تفلیس و غیره بازدید کرد.

در دومین سفر خود در سال ۱۰۶۵ هجری قمری، اولیا چلبی از شهرهای ارومیه، اشونیه و سلماس دیدن کرد و دوباره به تبریز و از آنجا به مراغه، سراب و اردبیل رفت. در ادامه این سفر، او از شهرهای ناهوند، همدان، کرمانشاه، قزوین، قم، کاشان، ساوه و ری نیز بازدید نمود و مشاهدات خود از این مناطق را نیز در سفرنامه‌اش به رشته تحریر درآورد.

زبان مردم آذربایجان از نگاه اولیا چلبی

در سال ۱۰۵۷ هجری قمری، اولیا چلبی وارد شهر نخجوان شد. او نخجوان را «نقل جهان» و «آبروی شهرهای ایران‌زمین» نامید. نکته قابل توجه در مشاهدات او، توصیف زبان مردم این شهر است. اولیا چلبی می‌نویسد:

«اهالی و رعایای این شهر به زبان دهقانی (عامیانه)

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب - سردبیر
از دیرباز، مسئله دگرگشت زبان در مناطق گوناگون ایران، به ویژه در آذربایجان، یکی از موضوعات مهم و پرچالش در مطالعات تاریخی و زبان‌شناختی بوده است. از زمانی که پژوهش‌های علمی و مستند در خصوص دگرگشت زبان آذربایجان از زبان‌های کهن‌تر به ترکی آذربایجانی آغاز شد، این مبحث به یکی از موضوعات داغ محافل علمی و فرهنگی، خصوصاً در میان اندیشمندان آذربایجانی، تبدیل گردیده است. پژوهشگران متعددی با استناد به شواهد تاریخی، به بررسی علل، عوامل، بازه زمانی و چگونگی این دگرگشت پرداخته‌اند. امروزه، با جمع‌بندی این پژوهش‌ها و تحلیل داده‌های تاریخی، می‌توان قرون دهم تا دوازدهم هجری قمری، همزمان با دوران صفویه، را اوج دوران تحول زبان در آذربایجان دانست. در این مقاله، ضمن مرور تلاش‌های پژوهشگران تاریخ آذربایجان برای معرفی منابع کهن زبانی این منطقه، به بخش‌هایی از سفرنامه اولیا چلبی، سیاح مشهور عثمانی، می‌پردازیم. مشاهدات او در اواسط قرن یازدهم هجری قمری (قرن هفدهم میلادی) از ایران، نکات قابل توجهی را درباره زبان مردم آذربایجان بیان می‌کند.

سفرهای اولیا چلبی به ایران و آذربایجان

اولیا چلبی (۱۰۲۰ - ۱۰۹۳ ه.ق)، جهانگرد پرآوازه عثمانی، حدود چهل سال از عمر خود را وقف سفر و سیاحت در قلمرو وسیع عثمانی و سرزمین‌های همجوار آن نمود. وی مشاهدات خود را در چندین جلد سفرنامه گردآوری کرده است. این سفرنامه، گنجینه‌ای از اطلاعات در خصوص تاریخ، جغرافیا، فرهنگ، آداب و رسوم مناطق مختلف به شمار می‌رود. اولیا چلبی در نگارش اثر خود، علاوه بر مشاهدات عینی، از مکتوبات و روایات دیگر سیاحان نیز بهره برده و گاهی نیز از تخیلات خود استفاده کرده است. این رویکرد سبب شده است که برخی صاحب‌نظران، سفرنامه او را آشفته

آموزش آنلاین بدون بازتعریف هدف، به تکلیف محوری تبدیل می شود

طرح نو؛ گروه گزارش پژوهشگر حوزه فلسفه تعلیم و تربیت با اشاره به گسترش آموزش های مجازی گفت: مسئله اصلی آموزش، نه کمبود داده و آزمون، بلکه گم کردن غایت تربیت و فراموشی پرسش «برای چه آموزش می دهیم؟» است. با توجه به اهتمام هرچه بیشتر نسبت به آموزش مجازی به ویژه در شرایط خاص و تجربه سال ها و ماه های اخیر، آموزش آنلاین به بخشی جدایی ناپذیر از نظام آموزشی تبدیل شده است. مدارس و معلمان بیش از گذشته از بسترهای مجازی برای برگزاری کلاس ها، ارائه محتوا و ارزیابی دانش آموزان استفاده می کنند و این شیوه تدریس به تدریج جایگاه مهمی در فرایند یادگیری پیدا کرده است. با این حال، آموزش مجازی تنها یک تغییر فنی در ابزارهای تدریس نیست. ورود فناوری به کلاس درسی یا به تعبیری ورود کلاس درس به فناوری، پرسش های تازه ای درباره شیوه آموزش، نقش معلم و نوع تعامل با دانش آموزان ایجاد کرده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند اگر آموزش آنلاین صرفاً به بارگذاری فایل های درسی و برگزاری آزمون های بیشتر محدود شود، تفاوت چندانی با الگوهای کلاس حضوری و سنتی نخواهد داشت. از این رو، چالش اصلی در آموزش مجازی نه خود فناوری، بلکه نحوه استفاده از آن در فرایند یاددهی و یادگیری است. اینکه کلاس آنلاین چگونه می تواند به فضایی برای مشارکت فعال دانش آموزان، گفت و گو و فهم عمیق تبدیل شود، مسئله ای است که امروز بیش از گذشته مورد توجه پژوهشگران و معلمان قرار گرفته است.

یعنی تمرکز اصلی به جای تربیت انسان، بر مدیریت داده ها و نتایج قابل اندازه گیری قرار می گیرد. مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان با اشاره به مفهوم «فرهنگ سنجش» در نظام های آموزشی بیان کرد: در بسیاری از نظام های آموزشی، از جمله در ایران، نمره امتحان نهایی، معدل و رتبه کنکور اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده اند، در حالی که بسیاری از مهم ترین ابعاد تربیت مانند تفکر انتقادی، مسئولیت پذیری اجتماعی، توان گفت و گو و شجاعت اخلاقی اساساً قابل نمره دهی نیستند. نوریان خاطر نشان کرد: در چنین فضایی دانش آموز به تدریج می آموزد که فهم عمیق و رشد فکری چندان اهمیت ندارد و مهم آن است که بتواند عدد بهتری تولید کند. به همین دلیل مدرسه و حتی دانشگاه گاه به کارخانه هایی برای تولید نتیجه و عدد تبدیل می شوند.

وی ادامه داد: یکی از خطاهای مهم در بحث های آموزشی خلط میان «آنچه وجود دارد» و «آنچه باید باشد» است. اینکه یک روش آموزشی باعث افزایش معدل یا بهبود نتایج آزمون ها شده، لزوماً به این معنا نیست که آن روش از نظر تربیتی نیز مطلوب است. ممکن است در کنار افزایش نمره ها، فشار روانی دانش آموزان افزایش یابد یا به آن توجه کرد. اگر بار دیگر هدف آموزش را برای خود بازتعریف کنیم، بسیاری از مسیرهای مبهم در نظام آموزشی روشن خواهد شد. وی افزود: در سال های اخیر آموزش بیش از هر زمان دیگری در معرض سنجش و اندازه گیری قرار گرفته است؛ از نمره و آزمون گرفته تا رتبه ها و شاخص های مختلف عملکردی. این وضعیت در حالی است که به تعبیر گرت بیستا، نظریه پرداز تعلیم و تربیت در کتاب مشهور خود با عنوان «آموزش خوب در عصر سنجش» درباره ضرورت بازپویوند با پرسش غایت در آموزش، ما در «عصر سنجش» زندگی می کنیم؛ عصری که در آن آموزش بیش از حد قابل اندازه گیری شده است. این پژوهشگر حوزه فلسفه تعلیم و تربیت بیان کرد: در چنین شرایطی نظام های آموزشی به شدت درگیر داده ها، آزمون ها و رتبه ها شده اند و به تدریج از هدف اصلی آموزش که تربیت انسان های آگاه، مسئول و دارای قدرت تصمیم گیری است فاصله گرفته اند. در این میان نقش اخلاقی معلم نیز گاه به نقش یک مجری استانداردها و بخشنامه ها تقلیل پیدا می کند. نوریان افزود: به همین دلیل پیش از آنکه بپرسیم آموزش تا چه اندازه مؤثر است، باید بپرسیم این آموزش برای چه چیزی و برای چه کسی مؤثر است. وی با اشاره به دیدگاه بیستا درباره کارکردهای آموزش اظهار کرد: از نگاه این متفکر، آموزش سه کارکرد اصلی دارد که شامل صلاحیت بخشی، جامعه پذیری و سوزده سازی است. صلاحیت بخشی به معنای انتقال دانش و مهارت های لازم برای زندگی و کار است، جامعه پذیری به انتقال هنجارها و ارزش های اجتماعی مربوط می شود و سوزده سازی نیز به شکل گیری انسان هایی مستقل و دارای قدرت تصمیم گیری اخلاقی اشاره دارد. این مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان ادامه داد: در بسیاری از نظام های آموزشی، از جمله در ایران، بُعد صلاحیت بخشی بسیار پررنگ است و جامعه پذیری نیز حضور قابل توجهی دارد، اما بُعد سوم یعنی سوزده سازی کمتر مورد توجه قرار گرفته است؛ در حالی که تربیت انسان هایی

مستقل، پرسشگر و مسئول یکی از مهم ترین اهداف آموزش به شمار می رود. نوریان گفت: در چنین شرایطی نقش معلم نیز اهمیت ویژه ای پیدا می کند. معلم صرفاً انتقال دهنده محتوا نیست، بلکه یک فاعل اخلاقی است که هر روز در کلاس درس تصمیم می گیرد چه چیزی مهم است، چه موضوعی باید برجسته شود و کدام صدا باید شنیده شود. وی تأکید کرد: مسئله اصلی آموزش امروز کمبود داده یا نبود آزمون نیست، بلکه گم کردن هدف است. آموزش مؤثر لزوماً امکان گفت و گو گسترده تر و مشارکت دانش آموزان با معلم ندارد؛ بلکه از امکان گفت و گو گسترده تر و مشارکت دانش آموزان با معلم برخوردار نیست. نوریان گفت: اگر آموزش آنلاین به درستی طراحی شود، می تواند فرصتی برای تقویت ابعادی از آموزش باشد که در نظام های سنتی کمتر دیده شده اند؛ از جمله تقویت استقلال فکری دانش آموزان، امکان گفت و گو گسترده تر و مشارکت دانش آموزان با معلم، اما تحقق این امر تنها زمانی ممکن است که آموزش مجازی را صرفاً به عنوان ابزار انتقال محتوا نبینیم، بلکه آن را فرصتی برای بازاندیشی در هدف آموزش و پرورش انسان هایی پرسشگر، مسئول و آگاه بدانیم.

اگر هدف آموزش روشن نباشد، کلاس آنلاین به انبوهی از تکلیف و آزمون تبدیل می شود

مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان و پژوهشگر حوزه اندیشه و فلسفه تعلیم و تربیت درباره نحوه آموزش در فضای آنلاین اظهار کرد: نخستین مسئله ای که در آموزش آنلاین باید به آن توجه کرد، بازگشت به پرسش بنیادین هدف آموزش است. اگر مشخص نکنیم آموزش برای چه و برای ساختن چه نوع انسانی طراحی می شود، استفاده از فناوری و ابزارهای دیجیتال تنها به افزایش سرعت انتقال محتوا یا برگزاری آزمون های بیشتر منجر خواهد شد، در حالی که مسئله اصلی آموزش، تربیت انسان آگاه و مسئول است. نوریان ادامه داد: در فضای آموزش آنلاین این خطر بیش از گذشته وجود دارد که آموزش به مجموعه ای از تکالیف، آزمون ها و داده های قابل اندازه گیری تبدیل شود. در چنین شرایطی اگر معلم تنها به بارگذاری محتوا و ارزیابی های عددی بسنده کند، آموزش از یک کنش تربیتی و اخلاقی به یک فرایند صرفاً فنی تقلیل پیدا می کند، بنابراین نخستین گام در آموزش مجازی آن است که کلاس آنلاین صرفاً محل انتقال محتوا نباشد، بلکه به فضایی برای گفت و گو، پرسشگری و شکل گیری فهم عمیق تبدیل شود. وی تصریح کرد: یکی از راهکارهای مهم در آموزش آنلاین، طراحی فعالیت های مسئله محور است. به جای آنکه دانش آموزان صرفاً مطالب را حفظ کنند، می توان آن ها را درگیر مسائل واقعی زندگی و جامعه کرد. برای مثال دانش آموزان می توانند در قالب گروه های کوچک آنلاین دربار یک مسئله اجتماعی، اخلاقی یا علمی بحث کنند، دیدگاه های مختلف را بررسی و نتیجه کار خود را ارائه دهند. چنین رویکردی علاوه بر یادگیری دانش، مهارت گفت و گو، تفکر انتقادی و مسئولیت پذیری را نیز تقویت می کند. پژوهشگر حوزه فلسفه تعلیم و تربیت افزود: در آموزش آنلاین نقش معلم بیش از هر زمان دیگری به عنوان یک راهنما و فاعل اخلاقی اهمیت پیدا می کند. معلم نباید صرفاً تسهیل گر بی طرف باشد،

آموزش خوب آموزشی است که بتواند پرسش «برای چه آموزش می دهیم؟» را زنده نگه دارد

علی نوریان، پژوهشگر حوزه اندیشه و فلسفه تعلیم و تربیت و مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان با تأکید بر ضرورت بازاندیشی در اهداف آموزش اظهار کرد: نخستین مسئله ای که در آموزش، به ویژه در شرایط گسترش آموزش های آنلاین، باید به آن توجه کرد این است که اساساً هدف آموزش چیست. اگر بار دیگر هدف آموزش را برای خود بازتعریف کنیم، بسیاری از مسیرهای مبهم در نظام آموزشی روشن خواهد شد.

آموزش مؤثر لزوماً آموزش خوب نیست

پژوهشگر حوزه فلسفه تعلیم و تربیت تصریح کرد: گرت بیستا در این زمینه تأکید می کند که حتی «اثر بخشی» نیز به نفعی یک ارزش غایی نیست. آموزش ممکن است بسیار مؤثر باشد، اما در جهت هدفی اشتباه حرکت کند. برای مثال مدرسه ای را تصور کنید که در حفظ کردن مطالب، تسدز و اطاعت بی چون و چرا بسیار موفق است، اما خروجی آن دانش آموزانی هستند که جرئت پرسیدن سؤال ندارند و مسئولیت اجتماعی را احساس نمی کنند. نوریان افزود: به همین دلیل پیش از آنکه بپرسیم آموزش تا چه اندازه مؤثر است، باید بپرسیم این آموزش برای چه چیزی و برای چه کسی مؤثر است. وی با اشاره به دیدگاه بیستا درباره کارکردهای آموزش اظهار کرد: از نگاه این متفکر، آموزش سه کارکرد اصلی دارد که شامل صلاحیت بخشی، جامعه پذیری و سوزده سازی است. صلاحیت بخشی به معنای انتقال دانش و مهارت های لازم برای زندگی و کار است، جامعه پذیری به انتقال هنجارها و ارزش های اجتماعی مربوط می شود و سوزده سازی نیز به شکل گیری انسان هایی مستقل و دارای قدرت تصمیم گیری اخلاقی اشاره دارد. این مدرس دانشگاه فرهنگیان اصفهان ادامه داد: در بسیاری از نظام های آموزشی، از جمله در ایران، بُعد صلاحیت بخشی بسیار پررنگ است و جامعه پذیری نیز حضور قابل توجهی دارد، اما بُعد سوم یعنی سوزده سازی کمتر مورد توجه قرار گرفته است؛ در حالی که تربیت انسان هایی

استاندار آذربایجان شرقی: مظلومیت شهدای دانش آموز به صورت حقوقی مستندسازی شود

طرح نو؛ گروه جامعه استاندار آذربایجان شرقی بر مستندسازی حقوقی جنایت های دشمن در به شهادت رساندن دانش آموزان مظلوم تأکید کرد و گفت: حمله به مدارس و تخریب منازل مسکونی، بهترین سند مظلومیت دانش آموزان شهید در نزد افکار عمومی دنیاست.

بهرام سرمست در جلسه شورای آموزش و پرورش با گرامی داشت یاد و خاطره شهدای معلم و دانش آموز استان در جنگ تحمیلی سوم، افزود: امسال باید در هفته معلم، جایگاه شهدای معلم و دانش آموز برجسته شود.

وی اظهار کرد: مستندسازی مظلومیت شهدای دانش آموز در استان با اقداماتی مانند ساخت فیلم، در دستور کار نهادهای فرهنگی قرار گیرد و مستندسازی حقوقی برای نشان دادن جنایت های دشمن در سازمان های بین المللی امری ضروری است.

استاندار آذربایجان شرقی گفت: در زمان کنونی علاوه بر جنگ نظامی با جنگ روایت ها نیز مواجه هستیم و اگر غفلت کنیم نه تنها در معرض جنایت جنگی قرار خواهیم گرفت، بلکه نمی توانیم حقانیت خود را به جهانیان نشان دهیم.

سرمست، با بیان اینکه آموزش تعطیل بردار نیست و به صورت مجازی انجام می شود، ادامه داد: در

استاندار آذربایجان شرقی: مظلومیت شهدای دانش آموز به صورت حقوقی مستندسازی شود

فضای مجازی باید از ایده های خلاقانه استفاده و باب گفت و گو بین معلمان، مسؤولان و دانش آموزان باز شود. وی با تأکید بر اینکه بازسازی فوری فضاهای آموزشی در دستور کار قرار گیرد، یادآور شد: بر اساس سیاست های دکتر پزشکیان، مسئولیت های اجتماعی استان در راستای عدالت در توسعه فضاهای آموزشی متمرکز شده که نشان از جایگاه ویژه آموزش و پرورش در دولت چهاردهم است. استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به در پیش بودن ایام بزرگداشت مقام معلم، گفت: تکریم مقام معلم، تکریم جامعه، آینده سازان این مرز و بوم و کسانی است که سنگ بنای توسعه در کشور را پایه گذاری می کنند.

سرمست، افزود: در آئین های بزرگداشت معلم، از روش های جدید و ابتکاری استفاده شود و این کار محدود به آموزش و پرورش نشده و تمام دستگاه های اجرایی در اجرای آن مشارکت و هم نوایی کنند.

وی اظهار کرد: با فرض ادامه شرایط فعلی، اصل بر آموزش غیرحضوری مدارس است و آسیب های وارده به فضاهای آموزشی با محوریت شهرداری در کلاتشهر تریز و بنیاد مسکن در شهرستان ها احصا شود تا بازسازی فوری آنها در دستور کار قرار گیرد.

طرح نو؛ گروه جامعه استاندار آذربایجان شرقی بر مستندسازی حقوقی جنایت های دشمن در به شهادت رساندن دانش آموزان مظلوم تأکید کرد و گفت: حمله به مدارس و تخریب منازل مسکونی، بهترین سند مظلومیت دانش آموزان شهید در نزد افکار عمومی دنیاست. بهرام سرمست در جلسه شورای آموزش و پرورش با گرامی داشت یاد و خاطره شهدای معلم و دانش آموز استان در جنگ تحمیلی سوم، افزود: امسال باید در هفته معلم، جایگاه شهدای معلم و دانش آموز برجسته شود. وی اظهار کرد: مستندسازی مظلومیت شهدای دانش آموز در استان با اقداماتی مانند ساخت فیلم، در دستور کار نهادهای فرهنگی قرار گیرد و مستندسازی حقوقی برای نشان دادن جنایت های دشمن در سازمان های بین المللی امری ضروری است.

استاندار آذربایجان شرقی گفت: در زمان کنونی علاوه بر جنگ نظامی با جنگ روایت ها نیز مواجه هستیم و اگر غفلت کنیم نه تنها در معرض جنایت جنگی قرار خواهیم گرفت، بلکه نمی توانیم حقانیت خود را به جهانیان نشان دهیم. سرمست، با بیان اینکه آموزش تعطیل بردار نیست و به صورت مجازی انجام می شود، ادامه داد: در

یادداشت

ایران همدل؛

موج همبستگی در ۴۰ روز نابرابر

برپایی چتر همدلی؛ از کمک های اولیه تا حمایت روانی

«ایران همدل» صرفاً یک شعار نبود، بلکه در عمل، به برپایی چتر بزرگی از حمایت تبدیل شد.

کمک رسانی مستقیم: توزیع بسته های غذایی و مایحتاج ضروری، برپایی پایگاه های جمع آوری کمک های مردمی، بخش ملموسی از این همدلی بود.

حمایت روانی و معنوی: در کنار کمک های مادی، ارزش حمایت های روانی و معنوی را نمی توان نادیده گرفت. برنامه های فرهنگی، جمع خوانی، و ایجاد فضاهایی برای امیدواری، نقش مهمی در حفظ روحیه عمومی داشت.

نقش جوانان و داوطلبان: در خط مقدم این پوشش ها، جوانان و گروه های داوطلب بودند که با انرژی و خلاقیت خود، موتور محرکه اصلی این اقدامات شدند.

بازتاب ارزش های اصیل ایرانی

این دوره از تاریخ، فرصتی بود تا ارزش های دیرینه ملت ایران؛ از ایثار و فداکاری گرفته تا همبستگی و عشق به وطن، در عمل بازتاب یابد. «ایران همدل» نشان داد که حتی در سخت ترین شرایط، روحیه جمعی و توانایی ملت برای غلبه بر سختی ها، حضوری پررنگ دارد.

درس هایی برای آینده

تجربه «ایران همدل» در دوران جنگ ۴۰ روزه، درسی بزرگ برای آینده است. این تجربه به ما آموخت که در زمان بحران، تمرکز بر نقاط قوت اجتماعی، تقویت روحیه همکاری و اتکا به توانمندی های مردمی، می تواند معجزه آسا باشد. این همبستگی، سرمایه ای است که باید حفظ و تقویت شود.

طرح نو؛ مریم دالائی قدیم دوران پرتنش جنگ ۴۰ روزه، آزمونی سخت برای ملت ایران بود؛ آزمونی که در آن، نه تنها اراده مقاومت، بلکه عمق همبستگی و همدلی مردم نیز به بوته آزمایش گذاشته شد. در این میان، پوشش ها و اقداماتی که با عنوان «ایران همدل» شکل گرفت، جلوه ای درخشان از ظرفیت های اجتماعی و انسانی جامعه را به نمایش گذاشت.

از نگرانی تا اقدام؛ حضور مردم در میدان

زمانی که سایه جنگ بر کشور افتاد و نگرانی ها به اوج رسید، مردم ایران در مناطق مختلف، چه آنهایی که مستقیماً درگیر پیامدهای نبرد بودند و چه دیگر هموطنان، دست به اقدام زدند. حضور در میدان ها، نه فقط به معنای حضور فیزیکی، بلکه تجلی اراده ای بود برای حمایت، یاری رسانی و نشان دادن انسجام ملی.

رئیس مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور:

خدمات مرکز تحقیقات آرتیمیا در شرایط جنگی تعطیل ناپذیر است

طرح نو؛ گروه خبر

رئیس مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور گفت: فعالیت‌های پژوهشی و خدمات کارشناسی مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور در حوزه آبی پروری آذربایجان غربی با وجود شرایط جنگی بدون وقفه ادامه دارد.

علی نکویی فرد در حاشیه بازدید از حوضچه های پرورش آرتیمیای آذربایجان غربی با اشاره به پایش میدانی مزارع آبی پروری آذربایجان غربی و حضور کارشناسان مرکز در تمامی شهرستان‌های هدف برای پشتیبانی علمی و کنترل تلفات مزارع مستقر، افزود: در راستای تأمین امنیت غذایی کشور و اجرای مأموریت‌های مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی ایران، هیچ‌گونه توقفی در روند تحقیقات، پایش میدانی و ارائه خدمات فنی توسط کارشناسان متخصص ما ایجاد نشده و برنامه‌های مرکز با دقت بیشتری دنبال می‌شود. وی با اشاره به حضور تیم‌های معین مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور در شهرستان شاهین‌دژ، اظهار کرد: کارشناسان ما با بازدید از چند مزرعه پرورش ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان و ارائه دستورالعمل‌های به‌روز

پیشگیری و درمان بیماری‌های شایع، موفق شدند از تلفات در دو مزرعه جلوگیری کنند که این موضوع به حفظ سرمایه تولیدکنندگان و پایداری تولید کمک شایانی کرد.

شیوه‌های بهداشتی در دستور کار قرار گرفت و نتایج مطلوبی برای ارتقای تولید به همراه داشت.

نکویی فرد با اشاره به بازدیدهای انجام شده در شهرستان ارومیه گفت: کارشناسان ما با اندازه‌گیری فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب و ارزیابی دقیق شرایط بهداشتی مزارع، توصیه‌های لازم را در خصوص مدیریت تغذیه و کنترل بیماری‌ها ارائه کردند که اجرای این دستورالعمل‌ها نقش مهمی در کاهش خطرات تولید دارد.

وی خاطر نشان کرد: کارشناسان یاوران تولید مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور با ارائه آخرین یافته‌های علمی و انتقال دانش فنی روز، در تلاش هستند مشکلات آبی پروران را شناسایی و حل کنند تا تولید آبیان در استان با پایداری بیشتری ادامه یابد.

رئیس مرکز تحقیقات آرتیمیای کشور در پایان تأکید کرد: در شرایط حساس کنونی، حمایت علمی از تولیدکنندگان و استمرار فعالیت‌های پژوهشی، بخشی جدایی‌ناپذیر از مسئولیت ما برای تضمین امنیت غذایی کشور است.

رییس اداره ابنیه اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌های آذربایجان غربی خبر داد:

بهره‌برداری پل راهبردی نوی - ژاراژی در ارومیه؛ ارتباط ۱۰ روستا تسهیل شد

طرح نو؛ گروه خبر

رییس اداره ابنیه اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌های آذربایجان غربی از پایان عملیات احداث و بهره‌برداری از پل نوی - ژاراژی ارومیه با اعتبار ۱۰۰ میلیارد ریال خبر داد.

کاظم پاشایی با اعلام این خبر اظهار کرد: پروژه احداث پل نوی - ژاراژی که یکی از مطالبات مهم ساکنان منطقه بود، در راستای ارتقای ایمنی تردد و بهبود زیرساخت‌های جاده‌های روستایی، در فروردین ماه ۱۴۰۵ به طور کامل به اتمام رسید.

وی با اشاره به جزئیات فنی و مراحل اجرای این پروژه افزود: این پل با دو دهانه ۸ متری طراحی و اجرا شده است که عملیات ساخت آن در قالب دو فاز مجزا و با انعقاد دو قرارداد در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

پیگیری شد که مجموع اعتبار هزینه شده برای آن بالغ بر ۱۰۰ میلیارد ریال است.

پاشایی درباره حجم عملیات ساختمانی انجام شده در این پروژه گفت: برای استحکام بخشی و احداث این ابنیه فنی، ۷۴۰ مترمکعب بتن‌ریزی انجام شده و جهت ایمنی تردد زائران و مسافران نرده‌های حفاظتی پل نیز انجام شده است.

رییس اداره ابنیه اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌های آذربایجان غربی خاطر نشان کرد: با بهره‌برداری از پل نوی - ژاراژی شبکه ارتباطی ۱۰ روستای منطقه به یکدیگر متصل شده و ضمن تسهیل رفت و آمد روستاییان عزیز، نقش مهمی در کاهش خطرات جاده‌ای و بهبود دسترسی‌های محلی ایفا خواهد کرد

وضعیت سلامت مناطق آسیب دیده از جنگ شاهین دژ پایش شد

طرح نو؛ گروه خبر

مدیر شبکه بهداشت و درمان شاهین دژ گفت: کارشناسان بهداشت به منظور ارزیابی دقیق وضعیت سلامت ساکنان مناطق این شهرستان که از «جنگ تحمیلی رمضان» آسیب دیده‌اند، اقدام به پایش و بازدید میدانی کردند. عارف شجاع اظهار کرد: هدف ما از این بازدید، بررسی میدانی شرایط موجود، شناسایی چالش‌ها، ارزیابی سلامت جسمی و روانی ساکنان و تعیین اولویت‌های سلامت بوده و در این مأموریت، مجموعه‌ای از اقدامات تخصصی انجام گرفته است.

وی با بیان اینکه ۲ منطقه شهری در جریان جنگ تحمیلی مورد هدف قرار رفته است، اضافه کرد: در این بازدیدها فرم‌های گزارش وضعیت را تکمیل، بازمی‌بینی و به‌روزرسانی شده و اطلاعات مربوط به میزان خسارات، نیازهای فوری، وضعیت زیرساخت‌های بهداشتی،

شرایط جمعیتی و مسائل روانی-اجتماعی ثبت شده است.

مدیر شبکه بهداشت و درمان شاهین دژ گفت: همچنین غربالگری سلامت جسمانی گروه‌های مختلف جمعیتی با تمرکز بر سالمندان، کودکان، زنان باردار و بیماران زمینهای انجام شده و موارد نیازمند مداخله فوری شناسایی شده است. شجاع ادامه داد: کارشناسان سلامت روان هم علائم استرس، اضطراب، اختلالات خواب و سایر پیامدهای روانی حادثه را بررسی کردند و برای افراد در معرض آسیب مداخلات اولیه یا ارجاع‌های لازم را برنامه‌ریزی کردند.

وی بیان کرد: در حوزه بهداشت محیط نیز، وضعیت آب آشامیدنی، پسماند، بهداشت مواد غذایی و دفع فاضلاب مورد ارزیابی قرار گرفت و توصیه‌های لازم به ساکنان ارائه شد. شجاع در خصوص سلامت خانواده هم توضیح داد: شاخص‌های سلامت خانواده، از

جمله وضعیت سلامت مادر و کودک، نیازهای بهداشتی زنان و مراقبت‌های دوران بارداری و پس از زایمان نیز مورد بررسی قرار گرفت.

وی تأکید کرد: برای ساکنان منطقه، آموزش‌های کاربردی در زمینه پیشگیری از بیماری‌های واگیر، اصول بهداشت آب و مواد غذایی، جمع‌آوری و دفع صحیح پسماند و مراقبت‌های روانی-اجتماعی پس از حادثه ارائه شد.

تجاوز نظامی مشترک آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران که در پی آن آیت الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی به شهادت رسیدند از روز ۹ اسفند سال گذشته آغاز و پس از ۴۰ روز به آتش بس ۲ هفته‌ای منجر شد.

شاهین دژ با ۹۰ هزار نفر جمعیت بیش از ۲۰ نفر شهید تقدیم کرد و جز مناطقی بود که بارهای مورد حملات هوایی دشمن قرار گرفت.

روزنامه طرح نو

شماره آگهی: ۲۱۵۵۷۳۴

شماره نامه: ۱۴۰۵۸۵۶۰۴۱۷۲۰۲۶۰۲۸

تاریخ ارسال نامه: ۱۴۰۴/۱۲/۰۵

آگهی فقدان سند مالکیت

مقدار ۹۵۰۴ سهم از ۴۲۷۶۸۰ سهم شش‌دانگ پلاک ۳۵۵ فرعی از یک اصلی واقع در بخش ۹ تیریز برابر دفتر الکترونیکی ۱۴۰۴۲۰۳۰۴۱۷۲۰۲۳۲۱۹ بنام محمدباقر حاجی آقامحمدی بارتنجی ثبت و سند چاپی ۸۶۸۶۱۸ سری ب/۰۴ صادر و تسلیم گردیده است و مالک یا ارائه استشهاد محلی بشرح نامه وارده به شماره ۱۴۰۴۶۲۶۵۱۰۴۰۰۰۳۶۵ مورخه ۱۴۰۴/۱۱/۲۸ مدعی مفقودی سند مالکیت اولیه به چاپی ۸۶۸۶۱۸ سری ب/۰۴ بعلت جابجایی شده و

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۳۱

حسین کریمی

مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه شرق تبریز

صاحب امتیاز: مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی
آدرس تبریز: خیابان امام - مابین چهارراه منصور و میدان ساعت - جنب مسجد کبود
مجمع تجاری ابریشم - طبقه اول - واحد شماره ۹ شماره تماس: ۳۵۲۴۱۹۵۲
آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱
تلفکس: ۳۲۲۴۸۵۸۸-۰۴۴
لینتوگرافی و چاپ: پرنیان

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

امام جواد (ع)
کسی که عمه‌ام را در قم زیارت کند او اهل بهشت است

دوشنبه ۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۵ - سال بیستم - شماره ۳۵۲۷

اخبار

پروژه مسیر کشایی شهید «بی‌مثل» وارد مرحله آسفالت‌ریزی شد

از اولویت‌های مهم مدیریت شهری در منطقه ۴ بود و خوشحالم که امروز با آغاز آسفالت‌ریزی، شاهد به ثمر نشستن تلاش همکارانمان برای رفع مشکلات ترافیکی محله حکم‌آباد هستیم. هدف اصلی ما در چنین پروژه‌هایی، تسهیل تردد شهروندان و ارتقای کیفی زندگی در بافت‌های فرسوده است.

شهردار تبریز همچنین افزود: اتصال خیابان شهید رنجبر به خیابان فیضیه از طریق این مسیر، نقش مؤثری در متعادل‌سازی ترافیک منطقه ایفا خواهد کرد. مدیریت شهری با جدیت به دنبال تکمیل این دست پروژه‌ها در کوتاهترین زمان ممکن است تا خدمات‌رسانی به مردم عزیز تبریز به بهترین نحو انجام شود. در ادامه، یاسین بجائی نیز با آغاز عملیات آسفالت‌ریزی، این پروژه به طول ۴۳۵ متر در آستانه تکمیل قرار گرفته که از لحاظ اجتماعی و ارزش افزود حائز اهمیت است.

طرح نو؛ گروه شهری

پروژه مسیر کشایی خیابان شهید بی‌مثل که به عنوان یکی از مطالبات چند دهه‌ای شهروندان حکم‌آباد در حال اجراست، صبح امروز (جمعه) با حضور یعقوب هوشیار شهردار تبریز و یاسین بجائی عضو شورای اسلامی شهر تبریز وارد مرحله آغاز عملیات آسفالت‌ریزی شد. یعقوب هوشیار در حاشیه بازدید از این پروژه با تأکید بر اهمیت تکمیل زیرساخت‌های شهری، اظهار کرد: اجرای این مسیر یکی

پایه‌های پل روگذر پیشقدم بهسازی می شود

پایه های پل به اجرا درآمده است. وی افزود: ترمیم این پل روگذر در کمربندی میانی به عنوان مرکزی ترین مسیر عبوری شهروندان توسط معاونت فنی و عمرانی شهرداری منطقه ۲ برای تردد بدون حادثه شهروندان از این مسیر عملیاتی شده و از ۱۶ پایه پل در باندهای رفت و برگشت تاکنون ۱۰ پایه آن بهسازی شده و ترمیم شش پایه دیگر این پل روگذر به اجرا درآمده است.

همچنین از اقدام دیگر شهرداری منطقه ۲ در میدان پیشقدم خبر داد. عباس هاشمی با اعلام این خبر گفت: در راستای تردد بدون حادثه شهروندان از پل روگذر پیشقدم به عنوان اصلی ترین مسیر عبوری شهروندان، تعویض نئوپرن پایه های این پل روگذر توسط معاونت فنی و عمرانی منطقه ۲ به انجام رسیده و بهسازی

طرح نو؛ گروه شهری

شهردار منطقه ۲ تبریز از ادامه بهسازی و ترمیم پایه های پل روگذر پیشقدم و اصلاح آبرو ضلع جنوبی میدان پیشقدم خبر داد. عباس هاشمی با اعلام این خبر گفت: در راستای تردد بدون حادثه شهروندان از پل روگذر پیشقدم به عنوان اصلی ترین مسیر عبوری شهروندان، تعویض نئوپرن پایه های این پل روگذر توسط معاونت فنی و عمرانی منطقه ۲ به انجام رسیده و بهسازی

زخم جنگ بر گنبد ۸۵۰ ساله کبود مراغه

با توجه به اینکه گنبدهای کبود، مدور، سرخ و غفاریه از جمله آثار ارزشمند تاریخی و ملی کشورمان محسوب می شوند، مقدمات ثبت جهانی آنها توسط این مجموعه در حال انجام است.

احمد حمزه زاده نوید داده بود طرح های مرمت آثار تاریخی فوق و به خصوص گنبد کبود باید با حساسیت ویژه ای در جهت ثبت جهانی شدن آنها انجام شود.

کهن شهر مراغه در اعصار مختلف تاریخ از نظر فرهنگی، اجتماعی، علمی و سیاسی اهمیت فراوانی در جغرافیای ایران داشته و پس از زیر و رو شدن در اثر هجوم مغول‌ها در سال ۶۱۸ هجری قمری، توسط هلاکوخان در حوالی سال ۶۵۶ هجری به پایتختی ایلخانیان برگزیده شد.

مراغه با حفظ ۵۱۰ اثر تاریخی و تپه‌های باستانی و آثاری همچون رصدخانه، گنبد سرخ، گنبد غفاریه، گنبد کبود، برج مدور و معبد مهر و ده ها اثر دیگر، جزو ۱۰ شهر دارای بافت غنی تاریخی و فرهنگی کشور محسوب می‌شود.

واژه «مراغه» که پس از فتح ایران توسط اعراب رایج شد، پیش از ورود اسلام با نام‌هایی همچون «افرازهرود»، «افرازورج»، «افراهروز» و «افرازهارود» شناخته می‌شد که بعدها به «ماراوا»، «ماراآغا» (در ترکی به معنای جایگاه بزرگان بوده)

و در نهایت به «مراغه» تغییر یافته است. گنبد‌های چهارگانه مراغه با قدمتی به طول تاریخ، یادگارهایی از تمدن پرشکوه و گذشته طلایی این شهر به دلیل برخورداری از سبک معماری خاص اسلامی - آذربایجانی در زمره آثار فاخر تاریخی قرار گرفته و به مقصدی جذب برای علاقه مندان به تاریخ و تمدن تبدیل شده است.

مستندات تاریخی و کاوش های باستان شناسی و نظریات کارشناسان داخلی و خارجی نشان می

طرح نو؛ گروه شهری
جنگ ۴۰ روزه و حملات مدعیان تمدن بشری، زخمی عمیق به یکی از آثار بی مانند و منحصر به فرد ایران زمین یعنی «گنبد کبود مراغه» وارد کرده که نگرانی دوستداران میراث فرهنگی و اهالی این کهن شهر را سبب شده است.

شامگاه ۱۹ اسفند بود که صدایی سهمگین ناشی از انفجار بمب در یکی از نقاط داخلی مراغه، مردم این شهر را هراسان و نگران کرد؛ همه متوجه مکانی بودند که شعله های آتش از آنجا دیده می شد و به سرعت نیروهای امدادی به محل اعزام شدند، غافل از اینکه موج این انفجار به مهمترین و زیباترین اثر تاریخی شهر صدمه وارد کرده بود.

گنبد کبود مراغه شاهکار معماری و مهندسی دوره سلجوقی با عمری ۸۵۴ ساله با گره چینی های بی نظیر و چشم نوازه اکنون به سبب آسیب ناشی از بمباران آمریکایی - صهیونیستی در بخش هایی از سازه خود با ریزش هایی روبروست که اقدام فوری از سوی وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را می طلبد.

این اثر تاریخی و هویتی بسیار مهم ایران زمین که جزو معلود آثار تاریخی ثبت شده ایران در اوایل سده ۱۳ شمسی است، به شماره ۱۳۵ به تاریخ ۱۵ دی ماه سال ۱۳۱۰ در فهرست آثار ملی ثبت شده است و البته برخی اقداماتی از سوی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی برای ثبت جهانی این اثر در سال های قبل شروع شده بود که هنوز به نتیجه نرسیده است.

۱۶ دی ماه سال ۱۳۹۹ مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی از تدوین طرح ثبت جهانی گنبد‌های تاریخی مراغه و در راس آنها گنبد کبود خبر داده و گفته بود:

آذربایجان گردی طرح نو، امامزاده چهار منار تبریز؛

مکانی که تاریخ، مذهب و فرهنگ تبریز را به هم گره زده است

چالش‌های نگهداری و مرمت

با گذر زمان، عواملی چون فرسودگی، تغییرات اقلیمی و فشار توریستی منجر به نیاز به مرمت و بازسازی‌های دوره‌ای این بنای تاریخی شده‌اند. حفظ اصالت و ساختاری و هنری امامزاده، همواره یکی از دغدغه‌های ارگان‌های مرتبط با میراث فرهنگی و تاریخی در تبریز به‌شمار می‌آید.

در سال‌های اخیر با همکاری سازمان میراث فرهنگی کشور و نهادهای محلی، پروژه‌هایی برای مرمت و نگهداری امامزاده چهار منار اجرا شده است. این پروژه‌ها با هدف حفظ ارزش‌های تاریخی، بهبود شرایط زیارتی و ارائه امکانات مناسب برای زائران و گردشگران اجرا شده و اهمیت این بنای مقدس را در سطح بین‌المللی دوباره به اثبات رسانده است.

در پایان باید گفت که: امامزاده چهار منار تبریز فراتر از یک بنا یا اثر معماری ساده است؛ این مجموعه نمایانگر هم‌آمیختگی تاریخ، مذهب، هنر و فرهنگ در یکی از شهرهای بزرگ و تاریخی ایران به‌شمار می‌آید. با وجود گذر زمان و تغییراتی که در بافت شهری و فرهنگی رخ داده، این امامزاده همچنان مکانی زنده از ارزش‌های دینی، هنری و اجتماعی است که هر سال، نسل‌های جدید را با داستان‌های گذشته و زیبایی‌های هنری آشنا می‌کند. نگاه به آینده و حفظ این میراث ارزشمند، مستلزم تلاش‌های مستمر در زمینه مرمت، پژوهش و انتقال دانش به نسل‌های آینده است؛ چنانچه امامزاده چهار منار تبریز همچنان شاهد روایت‌های دیرینه از عشق به هنر و ایمان باشد، پابرجایی ارزش‌های فرهنگی و دینی در دل مردم محقق خواهد شد.

اجتماعی به‌دست می‌آورند.

علاوه بر نقش مذهبی، این مجموعه محلی برای برگزاری مراسمات فرهنگی، همایش‌های دینی و جشن‌های سالانه بوده است. این رویدادها با همکاری نهادهای فرهنگی، اهالی منطقه و مقامات دینی برگزار می‌شود و باعث تقویت هویت محلی و انتقال سنت‌های دیرینه به نسل‌های جوان می‌گردد.

امامزاده چهار منار نه تنها در تاریخ و دین بلکه در ادبیات، شعر و هنرهای تجسمی نیز الهام‌بخش هنرمندان بسیاری بوده است. شاهد اشعار، نثرها و داستان‌هایی هستیم که به توصیف زیبایی‌های معماری و فضایی معنوی این مکان می‌پردازند.

تأثیر فرهنگی و اجتماعی

امامزاده چهار منار تبریز از دیرباز به‌عنوان مکانی مهم برای زیارت و درخواست شفاعت تلقی می‌شده است. زائرانی که از نقاط دور و نزدیک به این مکان می‌آیند، علاوه بر کسب آرامش روحی، با آداب و رسوم محلی نیز آشنا می‌شوند و فرصتی برای تبادل فرهنگی و

هر کدام اثری از سبک و سلیقه زمان خود در آن به جا گذاشته‌اند.

اهمیت مذهبی

امامزاده به عنوان یکی از ائمه یا نوادگان پیامبر اکرم (ص) در فرهنگ شیعی جا دارد و زائران بسیاری از نقاط ایران و حتی خارج از کشور برای زیارت و طلب برکت به این مکان مراجعه می‌کنند. در امامزاده چهار منار تبریز، روایت‌های متعددی درباره معجزات و برکات این امامزاده نقل می‌شود که هر کدام در تقویت باورهای دینی و اعتقادی مردم منطقه نقش مهمی ایفا کرده است.

جنبه‌های معماری و هنری

یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های این بنا وجود چهار منار بلند است که از نگاه دور نماد شکوه و عظمت معماری اسلامی است. معماری این مجموعه تلفیقی از اجزای سنتی ایرانی-اسلامی با استفاده از مصالح بومی، سنگ و کاشیکاری‌های زیبایی است که در هر مرحله از بازسازی و نگهداری آن، هنرمندان دوره‌های مختلف تلاش کرده‌اند تا جلوه‌ای بی‌نظیر از هنر و معماری به نمایش بگذارند.

مناره‌های این امامزاده نه تنها به عنوان عناصر تزئینی، بلکه به عنوان نشانگرهای معنوی و سمبولیک در معماری اسلامی مطرح هستند. آنها نمادی از بلندی آسمان و ارتباط میان عالم زمین و آسمان به حساب می‌آیند. طرح‌های هندسی، نقوش گیاهی و استفاده از خط‌نگاری‌های اسلامی در تزئین مناره‌ها، نشان از توجه ویژه به جزئیات و هنر خطی دارند. سقف‌ها، دیوارها و درب‌های امامزاده با کاشیکاری‌های زیبا، اسلیط‌های معماری اسلامی و نقوش‌های هنری

شهری